

PK
6549
L3
1949

PERSIAN LETTERS

A MANUAL FOR STUDENTS OF PERSIAN
with Introduction, Translations, Key, Notes,
and Vocabulary

Collected and Edited by
H. D. GRAVES LAW, C.I.E.

Digitized by the Internet Archive
in 2014

<https://archive.org/details/persianlettersma00lawh>

PERSIAN LETTERS

A MANUAL FOR STUDENTS OF PERSIAN
with Introduction, Translations, Key, Notes,
and Vocabulary

Collected and Edited by

H. D. GRAVES LAW, C.I.E.

*(Lecturer in Persian, School of Oriental and African Studies,
University of London)*

PUBLISHED BY THE IRAN SOCIETY

42 CONNAUGHT SQUARE

LONDON, W. 2

STEPHEN AUSTIN AND SONS, LIMITED
GENERAL AND ORIENTAL PRINTERS, HERTFORD

PK
6349
L3
1949

CONTENTS

	PAGE
I. INTRODUCTION	5
II. ORIGINAL MSS. OF PERSIAN LETTERS	13
III. ENGLISH TRANSLATION	61
IV. KEY	79
V. NOTES TO TEXT	98
VI. VOCABULARY	101

INTRODUCTION

I. THE PURPOSE OF THIS COLLECTION

The deciphering of Persian Manuscripts is an exercise with a distinct entertainment value. Regarded purely as a form of mental relaxation it stimulates the imagination, tests one's knowledge of the language, and encourages the virtue of patience. And when we reach the end without too many gaps unfilled, we are rewarded with the kind of satisfaction that attends the correct solution of a chess problem.

But it has other more serious and more lasting advantages of which I now wish to speak, since it is solely because of these that the present collection of fifty Persian letters has been made.

Briefly, its purpose is to encourage and facilitate the study of Persian letters and the art (in some respects conventional and highly characteristic) of letter writing in Persia. The forms of expression may occasionally seem, to Western ears, somewhat stylized, the language too florid, but they are refreshing by contrast with the more austere style of the average English letter. Where the Englishman merely has his "Dear So and So", the Persian uses several different and carefully graded ways of beginning a letter, paying particular attention to the standing or occupation of the person he is addressing, as well as to the regard in which he holds him. He is, as this collection will show, equally generous with his endings. He shows a nice discrimination; a charming naïvety. How delightful, for instance, and how unlike anything which ever came out of Leadenhall Street, is that business letter (C. 4) in which the writer expresses the hope that "the door of mutual relationship may be opened wider", and engages to "store up his friend's favours for a later occasion". With what grace does the writer of the letter numbered G. 13 acknowledge a gift and send another in return. The Persians excel at this sort of thing. Their letters exhibit some of the most engaging aspects of the national character; and it can truly be said that no one understands the Persian properly who does not also know how he writes to his friends. For he cultivates letter writing as an art in which he gives full play to his literary sense and to the expression of his sentiments in the most polished and most graceful way he can. The natural alertness of his spirit, his friendliness and courtesy, are all reflected in his correspondence as they are in his conversation. If the compliments seem at times overdone, it must be remembered that they also serve to demonstrate the writer's literary ingenuity. They are not intended to be taken too literally.

It follows, therefore, that an ability to read Persian letters will indeed "open the door of mutual relationship" with them and will be of great interest and value to all those who wish to understand that gifted and sociable people, for it will widen their contacts and assist them in their study of the language. Even if the beginner sticks to English in his own letters, he will be able to conduct a correspondence

with Persians who cannot write, though they may be able to read, our language. And finally he may be encouraged in due course to attempt the enterprise of writing to Persians in their own language—a small compliment which will be well and truly repaid by the gratification it will give. These are, to my mind, solid and lasting advantages which well deserve a careful study of the letters which form this collection.

With this end in view, and as the collection is a purely practical one, the fifty letters have been arranged in four groups : Greetings (GR.), Social (S.), General (G.), and Commercial (C.). The first two groups provide specimens of letters written for social occasions, greetings at the New Year and the like. The variety of these should afford the student, who may aspire to writing to his Persian friends on such occasions, plenty of useful models. The last two groups are intended mainly to give him practice in reading different styles of handwriting.

The letters have not been selected for their literary merit. Indeed, even if that had been the purpose, the field of choice was too limited for its realization. In the result there are several passages in which the writer is guilty of carelessness, faulty spelling, even incorrect and ungrammatical Persian. Such would almost certainly be found to be the case with any miscellaneous collection of letters in any language. Some of the letters were obviously “dashed off” in a hurry ; none of them was written for publication, only a few as deliberate essays in a correct style. To guide the student, therefore, some “Notes to the Text” have been added with the object of pointing out such faults, and elucidating the more obscure passages.

Lastly, though nowadays Persian calligraphy is to some extent a forgotten or neglected art, several of the specimens here reproduced are beautiful examples of handwriting which claim our admiration even if we could not hope to imitate them. The letter numbered G. 12, admittedly written in the days of comparative leisure of a quarter of a century ago, is a fine example of Persian calligraphy at its best. There are several others which the student can usefully take as models for a neat and correct style of handwriting ; for instance S. 5, S. 6, S. 8 and G. 13.

Previous collections are few, far between, and difficult to come by. In fact, there is no such thing as an up-to-date collection of Persian manuscript letters. Those I have come across lack a translation to help the beginner. As the translations given in this collection are in some cases rather “free”, a short vocabulary has been added. No attempt has been made to reproduce word for word expressions which would only sound odd and unnatural, except in the case of four letters (S. 1 to 3, GR. 7) where a completely literal translation is also given to illustrate some of the more usual conventions and expressions, and to show how, in the case of a perfectly ordinary letter, the Englishman and Persian set about it in an entirely different way. After all, when the Persian ends a letter by saying that he “does not wish to cause any more trouble”, he does not really mean that any more than the Englishman who signs himself “Yours faithfully” intends to pledge himself to fidelity.

All personal names—save in a few cases where they do not matter—have been “blackened out” so as to conceal the identity of the writer and of the person he is addressing. Some of the most interesting and charming letters available had reluctantly to be rejected on the ground that they were too personal or too intimate. Nevertheless it is hoped that those now published may truthfully be said, in the words of a Persian friend of mine, to “yield a unique cross section of Persian handwriting, style, and character”.

2. THE TECHNIQUE OF READING PERSIAN MANUSCRIPT LETTERS

As in the case with the deciphering of a difficult handwriting in any language, even the reader's own, a certain “flair”, which really cannot be taught, is necessary ; a facility for making the inspired guess. Apart from that, the main essential is a sound knowledge of the language ; for without that one cannot even make an intelligent guess ; and to this, of course, there is no short cut. Skill in deciphering a difficult script—that pleasant exercise of the mind—can only be gained by studying the Persian language and thereby enlarging one's vocabulary, and by constant practice. However, in the case of Persian letters, there are a number of common terms and expressions which can quickly be learned, and will then be speedily recognized however illegibly they may be written. The omission of vowel “points” and of dots over letters, the joining together of letters which ought, strictly speaking, not to be joined together, may at first present some difficulty. The beginner will, however, soon cease to be puzzled by these obstacles and will quickly become familiar with the generally adopted signs for certain combinations of letters to which, at first sight, they bear very little resemblance.

3. THE SCRIPTS USED IN WRITING PERSIAN

There are three main styles or kinds of Persian script :—

- (a) *Naskh* (نسخ) which is mainly used in writing Arabic and much more rarely in Persian. It is characterized by straight lines and right angles. It is the style used in printing Persian. GR. 1 in this collection is a good example of *Naskh*.
- (b) *Nasta'liq* (نستعلیق) is the style mainly used in Persian MSS. It is characterized by curves where *Naskh* has right angles. G. 12 is a perfect example of *Nasta'liq* : G. 23 is another good example though the writing is not so good.
- (c) *Shekaste* (شکسته) = literally “broken”. The main difference between *Shekaste* and *Nasta'liq* is two-fold : (a) In the former the curves are accentuated, and (b) letters are joined together which strictly ought not to be joined, and which are not joined in *Naskh* or correct *Nasta'liq*.

It is largely a matter of degree. Letters in a prominently *Shekasteh* style in this collection are :—

S. 3, 4, 5, 6, 8, and 9.

GR. 7.

G. 13, 18, and 20.

C. 4.

The following tables illustrate these two characteristics of the *Shekasteh* style of hand-writing :—

A. Accentuation of Curves

ا	والا	والا
د	باشد	باشه
س	پس	پسر
ض	فیض	فیضر
ل	اص	اصبر
	کمال	کهر
	قب	قبر
ن	بهن	بهن
	این	این
ی	ر	ع
	حضرتالی	حضرتالی
	کامرانی	کامرانی
	خداوندی	خداوندی

Note.—An abbreviation which does not properly fall within either of these two categories is *پ* for *که* (S. 3, ll. 4 and 5).

B. Joining Together of Letters which Ought to be Separate

شوم	becomes	شم
دو	"	د
دوستدار	"	دستدار
بود	"	ب
نشده	"	نش
نبده	"	نب
زیاده	"	ز
مسعود	"	س
میشود	"	مش
حضرت	"	حضرت
مانده	"	مان
باشد	"	باش
سرطان	"	سرطان
شده	"	ش
روزه	"	روز
چاره	"	چار
پنخود	"	پنخ
نوابید	"	نوابید
شود		
سال		س
را		را
ایام		ایام
ملاقات		ملاقات

4. PHRASES AND EXPRESSIONS IN CURRENT USE IN MODERN PERSIAN LETTERS

The considerable variety of expressions used at the beginning and end of Persian letters might make it appear to be a somewhat tricky business to choose the correct phrase. But such actually is not the case nowadays whatever it may have been in the past. The same golden rule applies to the writing of Persian letters as it does to speaking Persian or translating into Persian ; and that is : it is wise to choose the simplest phrase, and to avoid undue adventurousness. For all practical purposes—as a study of this collection of Persian letters will show—“ Dear Mr. So and So ”, or “ Dear friend ”, as the case may be (that is آقای عزیزم or دوست عزیز) is a safe beginning for most letters ; and, in concluding, “ Yours sincerely ” (ارادتمند) or “ Yours very sincerely ” (ارادتمند حقیقی) are entirely correct. Alternative, and equally common, expressions for ending a letter are شما or خلص حقیقی شما or اخلاص کیش. The above will serve all ordinary purposes.

In addressing an official of rank or a gentleman of high social status with whom the writer is not on terms of personal intimacy or friendship the case, for obvious reasons, is different. On such occasions the following expressions (all taken from this collection) may be used :—

Beginning.—Respected Sir آقای محترم (S. 7).

Your excellence حضور آقای محترم (GR. 2).

and the word خدمت can precede either of the above, to make it even more polite (GR. 5).

For addressing a Government Department, use اداره محترم (G. 24, C. 1).

If the writer is addressing a person of high rank, and wishes to observe a certain formality, he will not like to plunge into the subject of the letter right away, but follow on with some such expression as “ I beg to state with great respect ”, (G. 25) محترماً معروض میدارد, or باکمال احترام اطلاع میدهد که or “ I write to say that ” (GR. 2) مقصود از این عریضه این است که . . .

The phrase “ Thanks for your letter ” may be rendered in a number of ways :—

مرقومه or کاغذ or نامه شما (شریف) واصل گردید (G. 18)

وصول بخشید » » » » (G. 11)

را دریافت داشتم » » » » (GR. 6)

زیارت شد » » » » (G. 17)

or simply

رسید » » » (GR. 1, G. 4, etc.).

The old fashioned style of address “ May I be your sacrifice ” قربانت شوم (S. 3, 6) or فدایت شوم (S. 2 ; S. 4, 5 ; G. 12, G. 21) has largely fallen into disuse

now, and in any case it would be unwise to begin a letter in an ornate style which it might be difficult to keep up.

Ending.—Apart from the ordinary endings already mentioned, the following should be noted and may be used where appropriate :—

Your friend دوست شما .

Your old friend دوست دیرین شما .

Also, elaborately, “ Yours sincerely and with friendly greetings ” با تقدیم ارادت و سلام دوستانه

My very dear friend = دوست مکرم مهربانم (S. 8) or دوست گرامی (GR. 1).

To one of high rank, and in a slightly formal manner, the appropriate way to end up would be :—

With great respect با تقدیم احترامات (G. 5 and 24).

With the highest respect با تقدیم احترامات فائقه (G. 1).

With a renewal of my high respect با تجدید احترامات فائقه (G. 18).

With high respect and in all sincerity با تقدیم احترامات فائقه و احساسات صمیمانه (G. 9).

“ Yours faithfully ” can be rendered by با تقدیم احترامات

Flowery endings, such as those used in S. 2, GR. 1, G. 4, and G. 12 had best be avoided unless the whole letter can be composed in a similar strain.

5. ACKNOWLEDGMENTS

I owe grateful thanks to many who have helped me in making this collection by allowing me to select from letters of their own which they made available for me : among others to my friend and colleague Darab Khan who also gave me much useful counsel, to Colonel W. G. Grey, Mr. L. P. Elwell Sutton, to Mr. Mujtaba Minovi ; finally, and particularly, to Mr. Farughi of the Imperial Iranian Embassy in London, to Mr. Mas'úd Farzád, and to Mr. Parváz Behroozí who assisted me throughout with invaluable advice on the selection and grouping of the letters, and in other ways too numerous to mention. I can only express the hope that the result justifies all their kindness.

H. D. GRAVES LAW,
SCHOOL OF ORIENTAL AND AFRICAN STUDIES,
UNIVERSITY OF LONDON.

NOTE

The reproduction of parts of one or two of the original letters will be found rather faint.
This is due to the fact that the originals themselves did not lend themselves easily to reproduction.

GR.1.

۲۱ مارس ۴۴

۱ دوست گرامی محترم مهربان نامه شریف بارز ^{ما}
 که ارسال فرموده بودید رسید خیلی ممنون و تشکر
 ورقه تبریک عید نوروز بسیار قشنگ و زیباست
 ۴ از اظهار احساسات دوستانه که نسبت به بنده
 فرموده بودید سپاسگزارم خود را تقدیم میدارم
 بنده نیز تبریکات قلبی خود را در این عید نوروز برای
 ۷ شما و تندرستی و پیروزی شما عالی اردرگاه برد
 پاک خواستار و آرزو مند
 ایام اقبال کام باد

GR.2.

حضرت آقای گروز لا

مقصود از این عریضه این است که
تبریکات عید مولود شیخ و سال تازه را
حضورتان تقدیم دارم بقول ما ایرانیها
امید دارم سالها بخوشی و سعادت بگذرانید
مخلص شما

GR.3.

نوروز ۱۳۲۲

در گریز لوی عزیز

از دریافت کات تبریک شما صمیمی
 در شمال شدم از شما بسیار تشکر میکنم
 اجازه بدهید که من هم بنوبه خود بکاتب
 عید نوروز به شما تبریک بگویم. همیشه
 شاد و خوشحالی شما را از خداوند
 درخواست میکنم.

ارادتمند

GR. 4.

۲ فروردین ۱۳۲۵

۱ دولت عزیزم (لعل لطف در حقش که بمناسبت

سال جدید فرمودید به نهایت رجب آستان گردید

امید دارم که سال نو بآن دولت عزیز و خاداه

۴ مکتوم نیز ببارک و برین باشد و بخوشی برت و

سید شریب باین رسد

در اتمه

GR.5.

عوسمه ۱۹۲۳

خدمت محترم دوست برای

امروز صبح برای کار اداری حضور

رسیدیم. ایشان شغل داشتن

نامه قبلا بوده و چون من جواب نامه ۲۵ اردت شما را بابت وصول

فرستادم و بیم آن می رود که شما از دریافت نگرفته باشید. از فرصت

استفاده کرده عید میلاد مسیح سال را بشمار صمیمیت تبریک گفته و

امید دارم که با وقایع جهانی که اکنون در جریان است تا عید سال آینده

این مناسبت خاص برانه از پیایان رسیده و شما و همه چهار نیات (توانایی

ممنوع خود را صرف امور روزگار و اجتماع دنیا کنید.

GR. 7.

۱ در دی ماه ۱۳۲۴

قدس
در عهد

۱ یگانه صحرای حضرت ناصر

1

آزاد حق بر یک عمر میسرم و ایام

آرزو مندم که اینم نوروز بر هر سال

۴ دیوستانه شاد در دهم و خوشه باشد در بهار

4

بسیار باشد سیر و خوشتر و شاد کامر کنی روزگار

فرقت برسد زین عمر سر مرا خدایا خدایا

سحر صحر

S.1.

سپه سال ۱۹۶۵

روزنه نوروز ۳۱ بهار را به یادگار

دوست عزیزم

1

چون قرار بود روز به خنده در خدمت سوار با امانی (نام کوچک)

همه در آن کوچه گامه جوار میوه میخانه میخانه میخانه میخانه

صدور مردمان محظوظ میمانند در آن که میوه میخانه میخانه میخانه

4

شماره نموده باطلی تلف از محرم اندون از دیده شاهد میخانه

زیرا تعلیق پیدا کردن مثل محرم میخانه میخانه میخانه

بار دیگر به انگلستان پیام در بابت نامه میخانه میخانه

7

S.2.

۲۸ شهریور ۱۹۲۳

مذاهب شوم

۱ خدی نی سف مسم که روز دوشنبه برای

ملاقات و صرف نهار بخوام بودنت صرف نهار

برای ب شوم و در این محرمی بی ملولم

۴ تا برای این موجب این محقر بادت و در اندیشه

بخود وعده میدهم ، در دیگر که با لطف تو آسم ابروام

در این نوع کتاب ب گرام

۷ تا بگذارد محبت و لطف عالم را این موقع

بهترین اشرفی روزها برای سلامت و سعادت

و بر در لطف حق و در این روزها با نظر من

نهایت بر شنبه شب بگوئی و ابرام ابرام

۱۰ ابرام ابرام ابرام ابرام

S.3.

عن
۱۳۴۰

۱
قَبْلَ تَمَّ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جاءه على قودن

عنه

۴
زید بن عثمان بن

صنع

هر وقت

۷
در

هرگز

S. 4.

۲۰ جمادی الثانی
۱۲۴۰

۱ قمری

بسم الله الرحمن الرحیم

و بعد از آنکه در این روز

از آب ارادت مصحح شود

۴ اردو در بنام طرفه شریف

حضرت نبی در این روز

در آب در بنام طرفه شریف

یا بعد از آنکه در این روز

در این روز در بنام طرفه شریف

در این روز در بنام طرفه شریف

۲۰ جمادی الثانی
۱۲۴۰

S. 5.

بنام بیخ ۴۵ راج ۱۳۰
ضمیمه

ریاست وزراء

~~~~~

نمره

فرستاد
مرکز به ۱۲ دایره شریعت و عدالت
چونکه تعلیم از روز در پیشگاه
بروز نظر و عدالت است و در این وزارت
خداوند

S. 6.

1 قریب
وفا کہ در شہر ۹ ص ۱۰

۲۰۰ کتبہ در ملت قریب ۱۰ ص ۱۱

۳۰۰ در زرد و عدل ۱۰ ص ۱۲

4 در نہایت است ۱۰ ص ۱۳

۵ کہ در ملت ۱۰ ص ۱۴
۶ در ملت ۱۰ ص ۱۵
۷ در ملت ۱۰ ص ۱۶

۸ در ملت ۱۰ ص ۱۷

S. 7.

روزنامه شنبه

شماره
تاریخ سی و یکم

افای محترم

- 1 بدلتان طبع شده که در امور و احوال عروس
بجایست این احوال در ماه شنبه بعضی تاثیر کرده
بر روز جمعه هم اما به علت بخت که در طرک کول کرده
4 نمی است کسی امروز در روز و روز با هم در دستهای
فریب نیست خبری که در روز شنبه را بسیار میزد

S. 8.

۱۷ بهمن ماه

۱ دوست مکرّم مهربانم چند روزیست که چشم بحال نازش نند و
 دلم برایتان تنگ شرات هر روز در صد بدهام که وسیله ای
 برای ملاقات شما برانیزم اما فرصت دست نداده است عاقبت
 ۴ چاره ای ندیدم جز اینکه عرض کن کار شوم و تقاضا کنم که اگر مانعی در بین
 نباشد روز جمعه بیست و یکم بهین ماه برار شام ما را سرفراز کنید
 تا لذت دیر حاصل شو و باین قدری صحبت و اختلاط کنیم
 ۷ امیدوارم که این تقاضا مورد قبول واقع شو ، و الا اگر برار شما
 غیر نیست خواهشمندم دو کلمه ای مرقوم دارید و خوانان موقع دیگر را
 معین نمایند هر شبی از شما بقیه آینه را که برار خود را مناسب
 ۱۰ باشد بفرمایند زیرا که بنده تمام هفته را فارغم
 الا دشمنه حقیر

S. 9.

دوست محترم گرامر
 امیدوارم بتوانم در روز بیست و پنجم آوریل
 ساعت ده صبح در کلوب شما خدمتتان میرسم و
 از این دعوت لطف آن عزیز شما امتنان دارم.

S. 10.

۲۹

۲۹ بهمن ۱۳۲۴

مستگرام آثار هندوستان

1

حاضر اینجانبه جناب آثار الاول ساتن و به بهر عادت
 انحصار در آن وضع میردارن جناب عالم را سادات نامه میدارم

در برگردن به لاسع در حق آن درین جواب فرمود

4

در ادامه

S. 11.

1. آقای عزیز نامه جناب عالی و صبر و با اینکه به نگلیبی نوشته شده بود کاملاً
روح شاعرانه ایرانی داشت ازین جهت بسیار خوشوقت شده و با افتخار
چون آن ترسنت جواب آن را به فارسی عرض میکنم
4. اینکه سه تا در روز (Party روز) مورد توجه جناب عالی
دوستان صفت و دوستی ایرانی واقع شده بسیار مسرورم و اگر میشدیم
در میان همانان حضور عطا میدادیم به منوریک ایرانی شگفتی میشد البته شوق
7. شده و شاید بهتر از عهده دفاع بر میامدم امیدوارم در آیه هم
بیت آید در دوباره برای دستان به نازم

G. 1.

1 خلی معدت میجویم ایله دیروز منزل بودم که تنها بودم

تقص با شما صحبت کنم چون این روزها در منزل شهر کا سلم

تقریبا رات هفت منزل میرسم

4 حرفا در مقاله ای که خواسته بودید حدستان میفرستم

بالعقدیم حررات فائده

مخلص شما

G. 2.

- 1 نامه شما دریافت داشتم. متأسفانه چون رخص بودم نتوانستم
زودتر پاسخ از انبویسم. از اظهار لطف شما بی اندازه
مستقر هستم. امیدوارم که هم خانم و هم شما سلامت باشید.
4 کاغذی که باسم این باب به پارسین هتلی آمده بود و شما لطفاً
فرستاده بودید نیز دریافت داشتم.
بده خیال دارم، حال آنکه سرما خوردگی رفع شده است، و معالجه
7 معده ام بر دارم. زیرا قریب نه سال است که معده من
دائماً مریض است و هنوز نمیدانم که در انگلستان، یا فرانسه
و یا در روسیه معالجه کنم. از آقایانی که بایران مراجعت کرده اند
تاکنون هیچگونه خبری دریافت نداشته ام. اصلاً بیش
10 از یک ماه دنیتم است که از ایران کاغذ نمی آید.
معالجه من خیال میکنم دو ماه طول بکشد.

G. 3.

دوست عزیزم اینک دو جلد کتابی که از شما
 1 با امانت گرفته بودم : تهران (صوکرآت
 و خاموشی دریا . هر دو را خواندم و از اینکه
 4 لطف کرده آنها را بمن ^{عاریه} دادید نهایت تشکر را
 دارم . چون فرمودید که مملکت برای من
 شش جلد کتاب از طهران سفارش بدهید
 7 صورت کتبی که مورد حاجت منست ذیل
 بعضی میرسد :

ضمناً اگر لطف فرموده بستم جوف را که بعنوان
 10 است با و برسانید بی انزان

ممنون مشوم ' اودا کنده حصیفی

G. 4.

آقای عزیز محترم

1 دیروز سالنامه ۱۳۲۲ پارس را که لطفاً به آذربایجان بفرستید
 بسیار متشکرم

1

..... روستای بریده رسید خلع نمون شدیم چون ما

هنوز شاره ای از آن از تهران دریافت نکرده ایم بنابراین

نسخه ای که شما در محنت فرمودید خلع مرد استفاده
 نخواهد کرد

4

زاین فرصت استفاده نموده سلام عرض میکنم

با تجدید تشکر

_____

G.5.

- 1 آقای ... عزیز امید دارم که حال شما به حال من
 منم خیلی خوب باشد. صفاً جوی وید ویدهای خود و تذراتان
 خود را از مهربانهای شما تقدیم میدارم. از اینکه حرکت ما به
 لندن و عزیمت به تهران به تأخیر افتاد خیلی متاسفم و به
 باید یاد اوردن نامم که بنده ابداً راضی بتأخیر نموده و جداً
 مایل بودم که قبل از بیت دوم در ساویر به لندن رسیده و حرکت نامم
 7 روز پیشتر من مطابق نقشه قبلی عازم حرکت بودم ولی سبب شد که
 من تنها به تنه بعد قرار شد چهار نفر با هم حرکت میباشیم من
 به اداره اطلاعات زانه خبر داده ام که برای حرکت
 10 به انگلستان آمده میباشم. با تقدیم اقرائات و انتظار دیدار شما

G. 6.

- 1 آقای ..... عزیز با نظر که با یک عرض کرده ام
 با خود اینک خیلی میل داشتم چند روز بیشتر در احوال مانم و دل
 و صفت کسی را خوانداری من و تازه نمیدید آقای عزیز خیلی
 4 اصرار نمودند که تقیم من با نظر که مذکور شد قطعی است پس از
 راحت از یاری من بدون هیچ عطلی بنیاد ماده حرکت هستم
 هر چه از دفتر احوال بدید بود خیلی ممنونم که تسریع در حرکت را
 7 از سلامت که بنیاد برام عطل در هر احوالی تا تمام

G. 7.

- ک
- 1 نامه ششم به تاریخ ۹ مه ۱۳۴۴ زیر علامت
- رسید از آن به که همراه آن بود و نیز دو جلد کتاب که قبلاً توسط کارخانه
- مرحمت کرده بودند به انداز بسیار سگزام اینکه تاکنون بر آن کتابهای
- 4 در دسترس از آنها را تشکر خود را می گویم که مرا هم اوقات
- گزارشهای کار را می توانم.
- همانطوریکه حدس زده بودند بنده تا اندازهای از انگلیسی
- 7 استفاده میکنم ولی هنوز جزایات نوشتنی و با حرف زدن باین زبان را
- ندارم. توسط کارخانه دو سه جلد از کتابهای چاپ کرده بودم برای آن
- فرستادم که دیگر هم که اخیراً بچاپ رسید به این کاغذ میفرستم.
- 10 از اینکه حکایات داشتید حکایتهای بنده با خوشی و خرمی
- باین غیر رسد البته صحیح است و اغلب این ایراد را به نوشته بنده میگیرند
- شاید این اتفاق در اثر شرایط زندگی و محیط برایم پیدا شده است بهر حال
- 13 اینجی ندارد چون آنچه که کرده ام همه اش کار بیگاری و سرگیری به نتیجه و حتی
- گاهی برای خود زبان آوریده ام است ازین جهت به حرف آن نمیتوانم علامت
- نشان بدهم

G. 8.

۲۲۳

1

تقریریں، این، اے، دیسی، ابن، عربی، اہمیت، تصدیق، تہ، میثم، دلی،

یا ساقی خاکی در خرد پیل !

شماره آهسته لطف و مهر، با دوستی را این طوایف و سی و دو نوع خلاصه کرده و در دوسه ای آراهم

4

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

تذکره ای که در این کتاب آمده است

چرا که حق من هنوز بر کعبه است. من اینجا دارم نشسته که کار و مستعد لایقهای سبکی برداش

7

در این وقت حدودی را مشاهده کردیم که در بعضی حرات آن شخصی دیده شد که از این باب هیچ

خدای مهربان و بخشنده رحمت و شکر دارم که اجازه می دهد من بنده ناریس خود را در دم

G. 9.

- 1 لازم می دانم که در موقع قرب شود عزیز شما بار دیگر شکر خود را از پدید یاری کم و صمیمانه که در موقع
آفات در بریطانیا از ایالت بعل اند تقسیم نمایم. پس از پدید یاری کم و صمیمانه در اقلیتان
همان زمانه که ما به در بر از احساسات آنکه در و حکومت بخت و زیاده و پر از احوال
4 مکتوبه که اندازده در بر از افتاد در ایالت لازم است شکر خود را از شکران بریطانیا که با
دعوت صمیمانه خود امکان باز دید در مکتوبه که ما به پدید خود در دست داریم.
7 در موقع آفات خود افتاد در مکتوبه که ما به پدید شتاب و با استقامت علی بریطانیا
در موقع بخت تقسیم بشریت خود شایسته نمودم من محرمیت با اختلافات بعد از جنگ بریطانیا
و در حال حال حاضر به پدید شتاب را برای غلبه بر اختلافات مطالعه نمودم. نتیجه من آنچه
امروز پس از این جنگ به بطور در بریطانیا در شرف زادن و شدن است مقدس ترین اصول افغانی
10 غنیمت است که نه فقط روابط علی بریطانیا است بلکه در تاریخ بشریت جایز تقام و در آن خواهد بود.
پس از اینها شایسته مردم بریطانیا از نزدیک و مستقیم برای من که آگاهانه دانستند زیرا
ما در بر آن ملت بریطانیا را به لاف و سیاست شرعی دولت بریطانیا می شناسیم و می دانیم
13 مستقیماً و بدون واسطه ملت نجیب و در کورات دانه از ادب و ادب دوست بریطانیا را شناختم

من شهر با عظمت لندن و حال بریطانیا را با محبت و صمیمیت و احسانات پر شد شکر می
نست به ملت نجیب و بشردوست بریطانیا و داع می نمایم. در آینده من سعی خواهم
16 بود که در میان دویم ممکن شود از آنکه در خانه ویران را بیشتر از پیش با احسانات
نوع پرورانه و از ادب و ادب مستقیم بریطانیا آشنا سازم

با تقسیم اقرا مات فائده و احسانات صمیمانه

G.10.

- 1 اید وایم که خوش و سعادت است. وظیفه
- اینچنین بود که پس از حرکت از انگلستان، از زحماتی که شاد و درست
- اوقات بنده در کشور شما کشید، یکبار تشکر کنم. قاضی خان پروگرام
- 4 وزارت اطلاعات فرانسه و وزارت پرزمانی را از انجام این
- وظیفه، بزرگداشت. اکنون که به پاریس بازگشته‌ام، میخواهم تقابلاً
- از زحمات و مهر بنمای شما تشکر کنم. تحقیقات وزارت انگلستان
- 7 و اقامت مختصر در اینجا از روزهای خوب زندگی من بود.
- جزایری که از ایران بر سره برای ایرانیان و برای دربار ایران
- ایران در هنگام آن خلیج فارس است. آنش و از این سخن مسکو
- نتیجه ای که با حق و عدالت مجلس گذارفته خواهد شد. ولی من خودم
- 10 دقیقه ای در غلبه حق و در کنار دگر بادی ایران تردید کرده و نخواهم کرد.
- چند روزی است وزارت بولس را بنیاد تازه‌ای می‌آید که لطفی در راهی
- 13 و رئیس راجع به دزدان بیکان بکنم. تصور نکنم که قبل از یکماه بتوانم
- برای است شما در رودخانه لندن موفق شوم.
- خلیج منون میشم اگر روزنامه و اطلاعاتی که راجع به قیام
- 16 ایران دارد و درست می‌گوید و می‌گوید بنده بخیر است و بنده
- در جریان امور بگذریم، زیرا بطوریکه می‌آید تا اینجا خلیج
- اطلاعات را اخبار برسد. خود می‌بینم که سلاطین و حاکمان
- 19 بنده را خدمت خاتم برسانید. دست

G. 11.

۱

۱ ناز ژنیف مرغ ۱۷ مه ۱۹۲۲ از بیب و مرل خشیه و از مله نه قله خشیه

آن لذت و استفاده کامل حاصل شد. نظریات ... درباره وضع امروزه ایات

فارسی و زبان مکر ایران صادر آمد که از نظریات و روش نامه ؟ استنباط ایران کرد

۴ جانب است ولی همان یکم را آن کسی اخلاصه از خدای بی شبهه برانده نیست

این جریان بی پروایه در ایران بود. و با همه لطافت محققان گفته ایران فاسد کرد.

آشنایی نزدیک آتیه باشد. از نظر لغوی که بگوید و خطاب آن دانسته ایر

۷ به کلام. این که می بیند بهر اقلش تر از آن است که برانده نایده ایران

مگر ایران امروزه اشرا از امید دارد است که همین دو کلام بود و در

از همه بدو و در این بدو. نوشته آتیه که هر چه است آتیه در این

۱۰ نتایج است و در بر آنست و در نوشته است. از نظرات که مجموع کنی

بدان عذاب خود و در این حال الهیه با حال الهیه که از آنرا تقدیم خواهد شد

امید و هم از هر حد است و صفاتی دست برده و حال شیرین ایران

۱۳ مکر در این خطاب و استفاده از هر ژنیف باشد

و دانسته می باشد

G. 12.

- 1 دایت شوم در موقع تجدید سال مسیحی مخصوصاً فرصت را غنیمت شمرده این بار دور دنیا
ارادتی که بذات عالی پیدا کردم تبریکات صمیمانه خود را تقدیم و آرزو مندم که سال نورانی
همواره دین شریعت و اقبال باشد
- 4 ضحاکرجهای صل دوستدار گردیدیم و پس از دورود به کربان بابا که صدی بیست و ششم
از طرف آقای سردار معظم والی ایالت حکومت ولایت قزاقان و مضامین ایجاب محمول گرد
قرب بگذاشت محل، موردت آید و متول انجام وظیفه مر جود میباشم
- 7 آب دروای این حدود خیلی معتدل و مانگون، با آن نیا دایت از قله تفرغی جمعی هم چون دواز
حکمت و کنایه ادا تع شده چندان ترقی نکرده اند ولی بواسطه مجورت به بنا در صلح فارین کورف
و اتصال خط آهن در دواب جو چنان چون ابلی خلی نیای تجارت هم مستعد است که در آن
تربیتی از غنیمت آبدی و تعالی بهره مند شوند بهر حال چون این نقطه خیلی کرافت و از اجاره بنا یکی
خبرم آقای، دور کردی قنول سابق رفقا و جناب کلل موارث جدید انجمنی که بر بانی
منسوب شده اند ایشان را حاقان کردم و از محبتان نهایت متشکران را دارم
13 محبتان با نظر وصول مرقوات جناب عالی با توجه به اخراجات فاقه نیست این دوست مخرم
نیز در جهت افزایش شوم

G. 13.

۲۵ اردیبهشت ۱۲۲۵

- ۱ دوستِ عزیزم در جمعه لای عهد صبیح
- زیر و سوره عهد رسید در وقت بیست و نه سال لای
- لایح و ابو طبع و پذیر که از سلیقه با آن دوست
- ۴ عیدت مبارک باد عداوت و عشق آن دوست
- مهران بخاریم و روح پرور خود حاضریه شادمان
- فیت عادت که رسم بریه در آن حرم با
- ۷ همراه این نامه برای آن دوست عزیز دارم و
- اسد و لطف و سوره و لای فخر آن دوست
- خوبه لای دار دوست

G. 14.

- 1 دوست عزیزم باور کنید که از ریختن باران شما همیشه خوشوقت
 میشوم. بی رشتنم از اینکه ..... سلاطین دارد شده است.
 مقاله ای در باره تیاتر ایران خوانده بودید، با کمال میل حاضرم در تیاتر
 4 چند روز دیگر برای شما بفرستم، ولی گمان میکنم که این مقاله برای هیچ
 روزگاری در «مناسب» باشد، سفیدمان امیدوارم که شما بتوانید ترجمه آنرا
 در جای دیگری منتشر کنید.

G. 15

- 1 دوست گرامی بدوستان این بار فسادان گشت عنوان «نفیست که به رشتن تراچان»
 در دو دین «نه فکر نایش در چین» را تقدیم می‌دارم. با نظر به حدیثان
 خوشروم تقدیم میکنم که این مقاله برای «روزگار» نه «سفید» باشد، ولی من امیدوارم که
 4 برای هیچ یک از مجله انجمن در دستشاده قرار گیرد. البته شما می‌توانید با حدیث
 در مطالبی که بطلر شما معنی نیاید و یا اصلاً مطالب دیگری (از امید است که در دستم
 اخبار این صفت با چاپ در این شماره آورده شود. پیچیده و غیر متردد، با این
 7 حدیث تمام مطالبی را که برای شما می‌فرستاده باشد، بهیچ وجه در این راه نمی‌رود
 آورد. دوست افینانی که در کتاب مستر ..... در این کتاب و در این کتاب
 در ضمن آن برایش را به امید بید که این صفت به کمال میل انجام آید
 با تقدیم ارادت و سلام باشد.

G.16.

پاریس ۱۲۴۶

- 1 دوست محترم خیلی متأسفم که جواب نامه شما را نتوانستم زودتر ارسال دارم. گرفتاریهای زیاد و کسالت مزاج مانع این امر بود. امید دارم که خانم و شما سلامت باشید. اینجانب از بدو ورود به پاریس مشغول تهیه وسایل سفر به نورنبرگ (آلمان) بودم زیرا تصور میکردم که ناشایستی و بدین محله تا مدتی بعد بزرگ لازم باشد.
- 4 پس از مراجعت از آلمان بعضی آنکه هوا کی خنک تر شد بنمایندگی طبعی شما مراجعه و وسایل حرکت را تهیه خواهم کرد. خیلی مایل بودم پیش از حرکت شما را ببینم.
- 7 مدتی مطالعه میکردم که بلکه مجله ای در پاریس بر زبان فارسی انتشار دهم زیرا خیال میکردم اینکار مفید واقع شود.
- 10 خواهش میکنم سلامهای مرا خدمت خانم برسانید.

G.17.

1 دوست عزیز محترم مرقوم محبت امیر جناب علی مرغه ۱۱ ماه می

بعد از سالها خبری زیارت شد و حقیقتا بسبب مرگت فراوان گردید .
خدا را شکر که جناب علی سالمید و بعد از مدتی طولانی بیاد دوست قدیمی

4 ایرانی خود افتاده اید .

همیشه ساعتی را که در سبزه دار بمصاحبت جناب علی بکمال خوشی و شیرینی
گذرانیده بودم داشته و دارم و همسایه دوستی فیما بین را عزیز می شمارم
7 یکبار دیگر از ابراز محبت و یادآوری تشکر میکنم و اظهار دارم

که گاهی دوست قدیمی خود را بچند کلمه بشارت صحت خود بنوازید

ارادتند دیرین

G.18.

۱۲۴۲
نجم خرد راه

و س عین

صبر
و
و
و

1 نام شریف رسیده ام ۱۹۴۲ در بیار نام شهر کرمان از قلم

در صف های پتان مندرج شده گردید.

۲ که لطف رسیده در وقت قید خزان به یاد آورده است

4 و بهر دلیل جایه انظار بهر دلیل آورده است

دن و س عین امیر گروم در تبه عهد در شهر است

معه در سال خیر اعف از پتان شد.

7 از نقل حدیث ما ۲ های خورشید در وقت

دن و س عین را از دهنده استم.

ن کتبه خرد راه نایه خدعه

G. 19.

- 1 درت عزیزم من همیشه نزد دستان خاصه جانباً از تنبی خودم
- دتها ایستیم بکرم اخلاق در تنی عزیزم است که این تنبی را به با ادبی حمل نفرمائید
- استیدارم حال کار کار بید خرب باشد. ندانم مگر... آلوده لا بر سر است
- 4 یا خیر اکنون چند است که در انتقام خود تأخیر کند. علت آن شکوات بسیار
- مادر من است. این شکوات در این چند که من بجه نوبی شغلی شدم، ام
- همیشه وجود داشته. اما من اخیراً بسبب خشکی بیشتر آزار حس میکنم. اکنون در پی
- 7 مکارانی میگردد که بترانند مجبوراً با بیان روش را سبب که اکنون دارم در این
- دین. اگر خوش نترسم بی پروا و رمانز و تخیل آن گرام است.
- این تخیل نقد آنست که برانم مطالبات و تحسین خود را ادا نمیدم
- 10 زیرا در این سالها که بجا بود نویسندهم انفاً از هر گونه معرفت در کار
- و مطالبه بازمانده ام.

G. 20.

1
 حضرت عیسیٰ مرتکب گشت
 حضرت ابی طالب از تو خبر رسید و عیسیٰ کی که پیشتر حدیث گشت
 حضرت ابی طالب از تو خبر رسید که عیسیٰ مرتکب گشت
 4
 بویید این حدیث که از احادیث جمیع دین است که خداوند عز و جل
 در قرآن مجید فرمود که در روز حشر خداوند عز و جل
 حدیث را در روز حشر که در روز حشر که در روز حشر که در روز حشر
 یک روز عمر بگذشت سر بر نهاده از خنجر اهل ملوکات گشت که
 قتل تو

G. 22.

۲۴ ۱۵/۴۴

1

اداره: ششایست و بیست و یک ساعت بکلیس

در امری که مقرر شده بود که تمام دربار در یک مکان در زیر سرانجامی را امری میفرمودند که تمام
 تمام در تمام این مقرر شده است که تمام دربار در یک مکان در زیر سرانجامی را امری میفرمودند که تمام
 انگلیس که در این مقرر شده است که تمام دربار در یک مکان در زیر سرانجامی را امری میفرمودند که تمام
 حکام و سلاطین و تمام دربار در یک مکان در زیر سرانجامی را امری میفرمودند که تمام
 چندی که سلاطین و تمام دربار در یک مکان در زیر سرانجامی را امری میفرمودند که تمام
 اگر مقرر شده است که تمام دربار در یک مکان در زیر سرانجامی را امری میفرمودند که تمام
 که در تمام این مقرر شده است که تمام دربار در یک مکان در زیر سرانجامی را امری میفرمودند که تمام

و هزاره است و تمام

G. 23.

۲۹ / ۱۱ / ۲۳

۱. و سیت از ششیدن بزنامه صدای انگلستان در چند هفته بعد فراهم مانده اغلب

شنونده گاه گاه بنیابت تا انت سرده است . مثل اینکه در انتظار ز دست دادن

دست فریزی به شمر تا غرضه و ام . در حقیقت بزنامه را روی فی ششای نظیر پیداست

۴. غریز بر سر میساخت و اطمینان میزد و از پس را بمن میاد و چون میدانم که دیگر

تجدید این بزنامه بهایان میسر نیست این تقاضا را از شما میکنم تنها خواهش من نیست

در هفته یک و یا چند بار بزنامه از طرف انجمن فرنگی ایران و انجمن مانده بزنامه انجمن فرنگی

۷. ایران و شودی از راه دیو ته ان بخش بنید تا دوست ان در کف انجمن از وضع کف

بنیاد مطلع شده و باشد نومیدگان پیش و نون آنگاه میبرند .

بنیاد پیش از آن نظریات من در باره صدای انگلستان بود بشما شناسادم ولی

۱۰. نمیدانم که این نامه بشما رسیده است یا نه . خوشترم جزو بنیاد پانچ شنونده گاه را از این

مطلع بنید .

G.24.

29/2/44

۱۳۲۳، ۱۰، ۴

اداره محرم انتشارات سمارت کبرای انگلستان - تهران

- 1 این جانب ا - - - - - به دین است مرتب برنامه صدای انگلستان را از رادیوی تهران می شنوم لذت
میدانم مراتب تشکرات و سپاسگذاری خود را از کارکنان آن اداره در تدوین برنامه های جانبی تجزیه
و قابل استفاده در رادیو کوشش و پیگیری های گوناگون به خصوص جای انگارست در برنامه صدای
4 انگلستان از هر جهت قابل تحسین و تقدیر میباشد خصوصاً مطالب اجتناب بخداقتی و ادبی آن
شسته و غیره و نیز به هم خود شفیقه و فریفته نموده است. و در ضمن خوش شکر خواتم پرشی را که چند مرتبه
مایل بدین جهت آن میباشد و متأسفانه تا حال انتشار صحیح و مفید نمی در موضوع ضرورت نیست و یاد و نام
7 از آن اداره محرم سؤال نام: همانطور که پیدایش جنگ بین اعلی ۱۹۱۲ تا ۱۹۱۸ را گشته شدن
آرشیو و کفران و فرستادن و رسیدن اطویش در صورتی که سبب علت گردید. جنگ کنونی و انگلیز
را چه چیز باعث و موجد شد. - - - - - سمرات سؤال ضرورت رسیدن رادیو پانچ و برپاسگه لری بنده
10 بیا فرستند

باقیم احقرات -

مستقیم
Replied over a/c on 12/1/45

G.25.

۱۳۳
۱۴

ادارات اشرفی - حالت بیاد بکیر - خوش ایوب .

تأسیس میسر شد :

۱ - بطوریکه درین مخصوص صدای انسان را در دام به و در میان دام ها به شایسته میسر شد
و تقاریر و تفسیر که مذکور می آید و نیز درین اعیان و تا اگر موردی باشد امکان در برابر
اطراف . تا بهر که فکر این امر به حقیقت آن می رسد :

۲ - درین دو بار به و درین اعیان و تا اگر موردی باشد امکان در برابر
۴ - درین اعیان و تا اگر موردی باشد امکان در برابر

۳ - درین اعیان و تا اگر موردی باشد امکان در برابر
۷ - درین اعیان و تا اگر موردی باشد امکان در برابر

*

نماینده از کلاس و میوه در کلاس بهر که در ۲۲ و در کلاس بهر که در ۲۲
در کلاس بهر که در ۲۲ و در کلاس بهر که در ۲۲
۱۰ - در کلاس بهر که در ۲۲ و در کلاس بهر که در ۲۲
نماینده از کلاس و میوه در کلاس بهر که در ۲۲

C.1.

لندن ده مخم مجده رو گار نو

چون این نگاه نمایدگی و خبر نگاری حرایر این بعضی از 1

حرایر خارجی را داشته و در تمام نقاط گیدن دارای ثبات

چشم مطبوعات ثبات خواهم صدق می به انتشار آن

مجد آبرو بیند و درین که در لندن زبان فارسی شستر شود 4

نموده و عمده دار نمایندگی کردم

امیت برپرسید تقاضای دیدن آن مجد را در شمال ایران

بویزه گیلان نموده تمینی است در صورت مراقبت ثابط و 7

عشایه ای مربوط را ارسال داشته و فعلاً اطلاع آتوی:

بجاء شماره مجد ارسال داریم به ناقد چهره نامه

مدیر و نویسنده

C. 3.

- 1 با تقدم خبر ارادت بر فرمان شرف $\frac{118}{17944}$ و $\frac{147}{17940}$ و $\frac{229}{17943}$ خواه است مبدل در
- وصول نامه موشه حرم خوار جبار آتاید - و صورت دست خط حقیر معلوم است و نسخه قم را
- مرقوم داشته است بهر جهت محاسبه گوید - مستند است بهانطور که در نامه نقل قاضی شریف
- 4 10-11-12 به مکتوبات را بر ما دارد و در هر که نقد خود را در ادو کیون کند و این نام
- در مکتوبات که در هر صورت کتاب هم را با این نسخه با نسخه طلب معلوم شد
- در نسخه های حواله نام کار در فرستاد - راجع مخطبه معروضه و عمل آن در اولیای
- 7 غیر از اصول نامه جلیله ندارد موجود است و در کیون را در دست خط خود
- با رقم در حدود هشتاد و شش است و این عمل آن اقدام معوقه و کویا را به غیر از این
- با این نسخه خواستار دارم در نسخه از نسخه است و در باره امری که نسخه فرستاد
- 10 و مکتوبات مکتوبات که در نسخه را مکتوبات با خبر داده اند -
- در دانه کشور در مکتوبات - تم این نسخه را در آید مکتوبات که در مکتوبات

C.4.

- ۱ روزه ۲۵ و بهر چنان در اهل و ملک تا در وقت رحب است بهر که
- ۲ ریحان به سحر و شول و نام و طبعه مستم بهر است در آینه کوک بطوریکه بعد از آنکه بهر بزار است
- ۳ رقیه که در دردم شانه کات آبی ... دفع از دردم و بهر است
- ۴ نه و غیر حرکت کرد است تا هم در شرب حمله کرد و با معنی بهر است
- ۵ بهر بزار گشته و مانند ملک محط خانه های عین شربت شرب که خانه ای بود
- ۶ سمیت و بهر شخصی پیش در و در مطر نرفته باشد تا بهر است
- ۷ بگذرد شب به بهر خود
- ۸ اگر کسی در خواب تا در آینه کار بهر شربت شرب و امید دارد و آینه بهر است
- ۹ در آینه گشت و آینه در آینه است بطوریکه بهر است
- ۱۰ تا بهر است و بهر است و بهر است
- در اهل و ملک بهر است و بهر است
- در اهل و ملک بهر است و بهر است

C.5.

۱. محترم - به کف دار، درخواست اشتراک
 باقیمانده مبلغ یکصد و پنجاه هزار و صد و پنجاه
 اعلام بقیه کردید. به اشتراک آن را بر آنکه مستحق از
 دفتر محمد در یافت دارنده ۱۵۰ ریال است و ضابطه
 ۴. را بر آنجا خبر بفرستیم. ۷۰ ریال است و اگر بخواهید فرستاده
 شود ۲۰۰ ریال می باشد. تمهیدات متوفی
 ۷. که تمهید به اشتراک را از مزین حاصل می باشد لطف
 فرمایید. باقیمانده امر است

C.6.

۱۵

اداره

شماره

تاریخ

1 در وقت سیر در محله بروج زینم بخش حیدر آباد
در روز سه شنبه ۱۸۳۷

از به آدل ۱۸۳۷

4 ۲ - به ۱۷ ۱۰

فراستگاه پیر از درخت از بیت در وقت زینم
به آدل ۱۸۳۷ در صورت افسانه درایت اطمینان

C.7.

آن مرد که در دوزخ است
در بنده منعم.

1 یک نسخه از کتاب تفسیر *An Introduction to the History of Sufism*

تألیف آن استاد محترم که بواسطه این کتاب از وی فرموده بودند زیادتى در وجه بیان سیرت و کلام او.

بطریقه در ضمن این کتاب ..... بر قسم فرموده بودید هر چند به نظر دو شتم که هیچ وجهی در «توضیح

4 و التفسیر» هیچ وجه ندارد «در مذکور» بعم آن استاد محترم و این کتاب نه تاکنون زیاده

این تفسیر نداشتیم.

مستند کوچک بواسطه در مجله کردند و زیاده در مذکور و زیاده در تفسیر که کسر بستم می دانم

7 و در صورتی که نقصانی باشد و مستند هیچ از آن بفرمایند.

ENGLISH TRANSLATION

GREETINGS

GR. 1. (Nó Rúz Good Wishes) ¹ March 21, 1944.

MY VALUED, ESTEEMED, AND KIND FRIEND,

I am much obliged and most grateful for your letter which I have received along with the newspapers you sent me. The Nó Rúz card is exceedingly pretty and ornamental ; and I offer you my thanks for the friendly sentiments towards me which you have revealed. I too on the occasion of this festival of Nó Rúz offer you very heartfelt blessings and pray to God ² for your happiness, good health, and prosperity. May the coming days bring you good fortune.

GR. 2. (Christmas Good Wishes)

DEAR MR. GRAVES LAW,

The purpose of this letter is to offer you my greetings for Christmas and New Year. As we Persians say, I hope you will pass the years in happiness and prosperity.
Yours sincerely,

GR. 3. (Nó Rúz Good Wishes) New Year 1322.

DEAR MR. GRAVES LAW,

I was very happy to receive your greetings card and thank you exceedingly. Please allow me too, for my part, to offer you my congratulations on the occasion of this festival of Nó Rúz. I always pray to God for your health and good fortune.
Your friend —

GR. 4. (Nó Rúz Greetings) 2nd Farvardin 1325.

MY DEAR FRIEND,

I am most grateful to you for your expression of kindness and goodwill on the occasion of the New Year. I hope that for you too, my dear friend, and your honourable family the New Year will be auspicious and full of blessings, and bring you happiness, pleasure, and good health.

Yours sincerely,

¹ *Nó Rúz*—the festival of the New Year—is the great national holiday of Irán. It begins on or about 21st March and lasts for a couple of weeks. Family visits are exchanged ; presents given ; and picnics undertaken by all—rich and poor alike.

² Literally : “ The court of God ”—for it is considered that to pray *direct* to God may savour, perhaps, of presumption.

GR. 5.

(Good Wishes for Christmas)

MY DEAR AND VALUED FRIEND,

This morning when I went to see —— at the office on business he was engaged in writing a letter to you. And so, as I had sent you a reply to your letter of the 25th August by ordinary post and there is a fear that you might not receive it, I am taking advantage of the opportunity to send you my felicitations on the occasion of this year's Christmas Day with all sincerity. I hope that the important events now taking place will bring about the end of this devastating war by next Christmas, and that you (and everyone in the world) will be able to devote their energy to cultural and social matters . . .

GR. 6.

(Nó Rúz Greetings)

I received yesterday the very attractive and charming card which you were so kind as to send to me on the occasion of the New Year. It is indeed exceedingly pretty and executed with great skill. I was so pleased with it that I showed it to some of my English and Egyptian friends, and they all agreed with me as to its beauty.

I do not know whether, because of your great affection for Irán and the people of Irán, I can also congratulate you or not on this Nó-Rúz. Anyhow one thing is certain, that the festival of the New Year is the festival of youth and the beauty of Nature and one can offer one's felicitations on such an occasion to everyone in every corner of the globe. And so for all these reasons I offer you my Nó-Rúz greetings and my hope that you will pass the coming year in all happiness and joy : especially as all the evidence and signs go to show that this year will be the last of the war and that all the world over men will be delivered soon from this calamity to family life which for 5 years has been laying its axe at the roots of humanity.

GR. 7.

(Nó Rúz Good Wishes)

(a) (*Anglice*).

MY DEAR ——,

All my best wishes to you for the New Year. Many happy returns of the day, and God bless you.

Yours ever,

(b) (*Literal or Persice*).

UNIQUE AND VALUED FRIEND ——

On the occasion of this auspicious festival I beg to offer you my congratulations, dear friend ; and to solicit the pure Divinity that He will render this Nó Rúz one of felicity for you ; and confer on you every blessing ; that you will be continually

happy, joyful and content ; and that for many years to come you will attain days of gladness like this, in health, happiness and prosperity.

I have nothing to add save the expression of the sincerity of my regard for you.

Yours truly and sincerely,

SOCIAL

S. 1.

(a) (*Anglice*).

MY DEAR —

Many thanks for your letter of the 31st May, which I did not answer as I had expected to meet you and Mr. — for lunch on Thursday. It was a great pity you could not join us, and I am now writing to say how sorry I was to miss you and to bid you goodbye. As I couldn't find accommodation here, I have to return to France. However I hope I shall return to England and then have the pleasure of meeting you.

Yours sincerely,

(b) (Literal—or *Persice*).

MY DEAR FRIEND,

I have been honoured by the receipt of your letter dated May 31. Since it had been arranged that I should partake of luncheon on Thursday in your worthy presence and that of Mr. — I did not consider it necessary to reply to you by means of a letter. Unfortunately you were unable to confer the pleasure of your presence on your humble servant. That is why, through the medium of this brief note, I now renew the expression of my friendship and, along with my abounding regret at having to continue deprived of the pleasure of seeing you, bid you farewell because, being unable to find accommodation here, I have been compelled to return to France. I hope that I shall come to England once again and that then my pilgrimage to you will be crowned with success.

With regards

S. 2.

(a) (*Anglice*).

MY DEAR —

I am very sorry that I shan't be able to meet you for lunch on Monday, but I hope that when next I visit England I shall be more fortunate.

As I shall be leaving for Switzerland on Monday evening,¹ I must say goodbye

¹ Literally "the evening of Tuesday". As the Persians reckon that the day begins immediately after sunset, instead of immediately after midnight, the "evening of Tuesday", i.e. the period after sunset on Monday, corresponds to our Monday evening.

to you now ; and remain, with my thanks for all your kindness and my best wishes,

Yours sincerely,

(b) (*Literal or Persice*).

MAY I BE THY SACRIFICE,

I am very sorry that I shall be unable to have the honour of presenting myself before your excellency on Monday for the purpose of meeting you and partaking of lunch with you ; and the deprivation of this pleasure fills me with regret. Therefore this brief communication is to inform you that I venture to promise myself that the next time I come to England I shall hope to fulfil my desire for this favour.

With thanks for your lofty kindness and benevolence I offer you, on this occasion, my best wishes for the health and prosperity of your honourable person and bid you farewell from afar ; for on Monday evening I shall set out on the journey to Switzerland.

May days of good fortune abide with you for ever !

S. 3.

(a) (*Anglice*).

MY DEAR ——

How are things going with you ? I hope you're fit and well. It's ages since we last met, and I would so like to see you and have a talk with you. Could you meet me tomorrow or the next day ? Any time you like to fix.

Yours sincerely,

(b) (*Literal or Persice*).

MAY I BE THY SACRIFICE,

I hope that your exalted and honourable constitution which is compounded of so much nobility is allied with the very perfection of health and stability. Since I have been unable to reach your excellency's presence for a long while and I have been most anxious that a meeting with you should come to fruition, therefore, importunate though I may be, I beg that in the course of to-morrow or the day after to-morrow at whatever hour you may command and determine, I may obtain the honour of seeing you and achieve the blessing of a talk with your exalted excellency. I shall not trouble you further.

Yours truly and sincerely,

S. 4.

(More or less literal)

MAY I BE YOUR SACRIFICE,

First I wish to inquire after your excellency's health and well being, and offer you my respectful regards. And now, I must trouble you by informing you that

owing to a chill and fever which have befallen me I am unable to pay you my respects this afternoon as I had promised. I shall be honoured by visiting you to-morrow or the day after at whatever time you may be good enough to fix. I take this occasion, too, to renew the expression of my sincere regards and humble respects.

Yours truly and sincerely,

S. 5.

MAY I BE YOUR SACRIFICE,

I have received your excellency's letter regarding your request for an interview. Since I can meet you (lit. my friend) to-day, Sunday, the 25th of Burj Saratan ¹ at 7.30 p.m. in the building of the Council of Ministers, I shall be pleased to see you then.

S. 6.

MAY I BE YOUR SACRIFICE,

His Highness Prince A'dl ud Daulah is expecting your excellency and your humble servant to-morrow, Tuesday, the 9th of Safar ² (the 11th October) at 10 a.m. and I write to say ³ that I shall do myself the honour of coming to your presence at 9.30, so that we may pay our respects to His Highness together.

May you enjoy honour in perpetuity !

S. 7.

An Entertainment is Postponed

*Monday 5th Abán.*⁴

HONOURED SIR,

(The writer) informs you with the greatest regret that the musical drama "The Mughal Bride" which should have been performed this evening on behalf of the newspaper "Shahbáz" has been postponed till 7 p.m. on Thursday the ninth of Abán. We request that you will favour the editorial staff ⁵ of the newspaper "Shahbáz" by attending on the day mentioned, instead of to-day, at the Cinema Theatre "Farhang".

S.8.

17th Bahman.

HONOURED AND KIND FRIEND,

It is some days since my eyes have been brightened by the sight of your elegant self ; and my heart longs for you. Each day I have formed the intention of devising means of meeting you but the occasion has not presented itself. In the end I saw no remedy save this—that I should write to you and entreat you—if there be naught

¹ The sign Cancer : 4th month of the Persian Solar year (old style).

² The second month of the Arabic lunar year.

³ Lit. : "this is causing you trouble"—a conventional formula still in common use : just as "bandeh" (your servant) is commonly used as a modest way of saying "I".

⁴ The Persian month of Abán corresponds roughly with our November.

⁵ Literally : "body of writers".

to hinder it—to honour me with your company at dinner on Friday the twenty-first of this month, so that I may achieve the joy of seeing you and that we may share the pleasure of intercourse and talk with one another. I hope that my request will meet with your acceptance ; but if it is impracticable for you I beg that you will write me two words and yourself appoint another occasion : name any evening of the coming week which may be convenient to yourself, for I am free the whole week.

Yours truly and sincerely —

S. 9.

MY DEAR AND HONOURED FRIEND,

I hope I shall be able to come and see you in your Club at 10 a.m. on the 25th April ; and I am obliged to you for your kind invitation.

S. 10.

(A Letter of Introduction)

RESHT,

29th Bahman,¹ 1324.

MR. ENGINEER KHURSAND—DEAR FRIEND,

The bearer of this letter, Mr. Elwell Sutton, Press Attaché at the English Embassy in Tehran, is very anxious to meet you. I hope you will not withhold the generosity of all manner of assistance on his behalf.

Sincerely . . .

S. 11.

DEAR SIR,

I have received your letter ; and, though it was written in English, it was so full of the poetical spirit of Persia that I was very pleased and with your permission—since it is easier for me—I am sending my answer in Persian.

When you wrote that the Setár at the Nô-Rúz party gave yourself and the other friends of Persian art and music so much pleasure, I was most gratified ; and if I had known that there were, among the guests, persons so interested in Persian music it would certainly have been an encouragement to me, and I would have played better. I hope that in future, too, an opportunity will occur to play to your friends again. . . .

GENERAL

G. 1.

I apologize sincerely for not being at home yesterday and so not being able to talk to you personally on the telephone. As I have a job out of town these days I get home at nearly 7 o'clock. Enclosed herewith I send you the two articles you asked for.

I am, with all respect,
Yours sincerely,

¹ The Persian month "Bahman" corresponds roughly with our February.

G. 2.

I received your letter, but am sorry that owing to illness I was unable to reply sooner. I am more than grateful to you for the kindness you have shown to me. I hope that both your wife and yourself are well. I have also received the letter which was addressed to me at the Park Lane Hotel and which you were good enough to forward to me.

Now that I have got rid of my cold, I think I shall get down to medical treatment for my inside : for I have been having stomach trouble now for nearly 9 years. I do not yet know whether to get treatment in England or Paris or Switzerland. So far I have had no sort of news of the gentlemen who have returned to Iran. Actually I have had no letter from Iran for more than a month and a half.

I expect the treatment to take 2 months . . .

G. 3.

June 5, 1945.

MY DEAR FRIEND,

Here are the two books I borrowed from you : " Democracy in Tehran " and " The Silence of the Sea ". I read them both and thank you exceedingly for your kindness in lending them to me. As you were good enough to say that you could order six books for me from Tehran I give below a list of the books I require. . . .

Meanwhile I shall be very much obliged if you will hand over to — the enclosed parcel which is addressed to him.

Yours truly and sincerely,

G. 4.

DEAR AND HONOURED SIR,

I received yesterday the " Pars " Almanack for 1322 which you were good enough to send to my address, and I am most grateful to you.

As I have not yet received my copy from Tehran, the one you were so kind as to send me will be, for that reason, of the greatest use.

I take this opportunity to send you my greetings and am, with renewed thanks, —.

G. 5.

December 21, 1945.

DEAR MR. . . .

I hope that you and your wife are in the best of health. Meanwhile this letter offers you my thanks for your kindness. I am very sorry that my journey to London and my departure to Tehran have been delayed ; but I must inform you that I never consented to this delay. I was really anxious to reach London before the 23rd December and then start off. I had intended to leave here on the 20th as previously planned, but it then became clear that I was alone in this intention. Later it was arranged that four of us should travel together. I informed the French Ministry of Information that I was prepared at any moment to leave for England. With my respects and looking forward to seeing you,

. . . .

G. 6.

DEAR . . .

Although I have been most anxious—as I have repeatedly said—to remain in England a few more days, my personal and family affairs do not permit me to do so. Mr. ——— too was most pressing ; but my decision, as I have mentioned, is absolute. After my return from Paris I shall be ready and prepared to start without any further delay and as soon as possible. I shall be much obliged if my departure can be expedited.

With apologies for the trouble I have caused and thanks for your kindness,

G. 7.

Tehran, 24 June, 1944.

I have received your letter of the 9th May, 1944, reference . . . I thank you exceedingly for the book which accompanied it, also for the two volumes which you had previously been kind enough to send to me through Mr. . . . The reason why up till now I refrained from thanking you for the books you have sent was simply my fear that I would be wasting your valuable time. . . .

As you rightly guessed I am, to some extent, interested in English, but hitherto I have not dared either to write or speak that language. I have sent you through Mr. . . . two or three of the books which I have had printed ; another volume, too, has just recently come from the printers and I am sending it along with this letter.

You are perfectly right in your complaint that my stories do not have “ happy endings ” ; and many people object to my writings on that score. Possibly this has happened as the obvious result of the conditions and atmosphere of my life. In any case it is of no importance, since everything I have done has been done to kill time, a profitless hobby which at times, even, has involved me in loss ! And so I cannot show much interest in their fate.

G. 8. (About mutual correspondence : and a polite remonstrance !)

MY DEAR FRIEND,

This non-stop correspondence of mine may bore you, but as the poet says : Either don't make friends with the man who rides an elephant, or build a house that will fit the elephant ! And as you have so kindly opened the door of friendship between us you have now no option but to endure my headaches also !! Another thing which emboldens me to go on bothering you is your own most friendly encouragement to me when in your own letters you informed me that you would welcome mine.

I have not yet received an answer to my last letter. I am very well aware what heavy work and responsibilities you are shouldering, and what a limited time you have which you can set apart for your private affairs. So I have no complaint to make on that score : I am only grateful to you for permitting me to continue writing to you.

G. 9.

(Impressions of a visit to Great Britain)

On the occasion of my leaving your dear country, I feel it necessary once more to offer my thanks for the warmth and sincerity of the reception which was accorded to me while I stayed in Britain; and after that warm and friendly reception in England the matchless and understanding hospitality of the people of Wales and the colourful charm and natural beauty of Scotland deeply impressed me. And here I must tender my thanks to the British Council whose invitation made it possible for me to visit Wales and Scotland.

In the course of my stay I witnessed the signs and marks of the "blood and tears" which the British nations, with their courage and resistance, dedicated to humanity during the war, and I have studied not only the post-war deprivations and difficulties of Britain but also your unexampled efforts at this very moment to overcome these difficulties. It is my belief that what is in course of emerging and coming into existence today in Britain after this terrible war is the preface to a great social change which not only concerns the British nation but will occupy an important place in the history of the human race.

We in Iran are acquainted with Britain in connection with the British Government's Eastern policy. But here I have got to know the honest democratic, freedom-loving humane people of Britain directly and without any intermediary. . . . I bid farewell to the great city of London and the land of Britain with feelings of sincere and deep affection for your worthy and humane nation. In future I shall endeavour to help my friends and those who believe and think with me to a greater knowledge than they have had in the past of the British nation's love of freedom and humanity.

I offer you my high respects and sincere feelings . . .

G. 10.

(A letter of thanks—and a request for news)

I hope you are in good health and that all goes well with you. It was my plain duty, after I left England, to write and thank you for all your trouble during the period of my stay in your country. Unfortunately the programme of the French Ministry of Information and the journey to Normandy prevented me from carrying out that task.

Now that I have returned to Paris I wish to thank you from my heart for your kindness and the trouble you took. In truth my journey to England and my brief sojourn there has been one of the good times in my life.

The news that is reaching us from Iran is very unpleasant for us Persians and for the friends of Iran and its culture. Pray God some result will emerge from the Moscow meeting which will conform to right and justice. But not for one minute have I myself had, or will have, any doubts as to the victory of right and of the freedom and prosperity of Iran. I have put off my journey to Switzerland for a few days, in order to give a talk about Azerbaijan on the Paris Radio. I do not imagine that I shall succeed in making my journey to you and my other friends in London for another month.

I should be much obliged if you could send me for the time being any newspapers and information about events in Iran which you can lay your hands on ; or keep me in touch with the course of events ; because, as you know, very little news and information reach here. Please convey my sincere greetings to your wife.

Your friend —.

Note.—This letter was written in January, 1946, at the time of the Azerbaijan trouble of that winter.

H. D. G. L.

G. 11.

(On Persian literature to-day)

I was charmed to receive your letter of the 17th May, 1944, and read the article you enclosed with much pleasure and profit. The writer's views about the state of Persian literature today and the trend of contemporary thought in Iran, in so far as one can draw conclusions from publications and the press, are correct. But I suppose that for anyone (especially a foreigner) to be able to get at the truth of these trends he must live in Persia and have a close acquaintance with all classes, and particularly the younger generation and the educated classes.

Thank you very much for your kind remarks about the magazine — and its contents. It is still very far short of being able to represent the trend of contemporary Persian thought, but I hope it will gradually improve and carry out the task it has undertaken. My own writings have been collected in book form to a small extent only—the greater part of my articles and verses are scattered about in newspapers and periodicals. I am thinking of printing a separate collection and in that event will of course be proud to send you a copy. I hope that one day I may have the pleasure of meeting you, and enjoy a better opportunity of talking with you about these matters.

Yours sincerely,

G. 12.

(A letter of many years ago from Kerman)

MAY I BE YOUR SACRIFICE !

On the renewal of the Christian year I take advantage of this special occasion to offer you from this far distant land my sincere good wishes as a proof of the high regard I have formed for yourself and to express the hope that throughout the New Year you will always enjoy health, happiness, and good fortune.

Meanwhile, if you wish to know how I am getting on, I am in good health. Although in coming to Kerman I had no other intention than sightseeing, after my arrival there I was entrusted by . . . with the governorship of the province of Rafsinjan and the districts included therein. I arrived at my headquarters nearly a month ago, and am now busy discharging the duties connected with my post.

The climate of these parts is extremely temperate and up to now we have had no rainfall. From the social point of view, however, owing to its remoteness and

its situation on the edge of the desert, the province is somewhat backward ; but since it is adjacent to the ports of the Persian Gulf on the one hand and, on the other, is linked with the railway at Duzdab ¹ in Baluchistan, and as, moreover, the people are very keen on commerce, I hope that in the near future they will enjoy wealth and progress.² Anyhow, as this place is quite cut off I am entirely without news of the world ! Major Grey, the former Consul, has gone ; and Colonel Haworth has been appointed to represent the interests of Great Britain. I have met the latter, and am extremely grateful for his kindness to me.

Meanwhile I look forward to hearing from you, and remain, with a renewal of my high respects . . .

G. 13. (An exchange of pleasant gifts)

25th Ardibihisht 1325.

MY DEAR FRIEND,

I am most grateful for that wonderful box of Isfahan “gaz”³ which you sent me and which has duly arrived. I am delighted with this welcome and delicious souvenir which furnishes a proof of your good taste ! Your interest in and liking for the unique and soul-refreshing poetry of Khwaja Hafiz of Shiraz has prompted me to send you with this letter a copy of his Divan as a gift. I hope that you will oblige me by kindly accepting it.

Your friend,

G. 14. (About an article on the theatre in Iran)

MY DEAR FRIEND,

Believe me when I say that the sight of your letters always gives me pleasure. I am delighted that —— has arrived safely. As for the article on the theatre in Iran which you asked for, I am more than willing ; and perhaps I shall be sending it to you in a few days, though I don't think it will be suitable for inclusion in “The New Age”. Besides I hope that you will be able to translate it and publish it elsewhere.

G. 15. (Continuation of the foregoing)

MY DEAR FRIEND,

As I promised you, I am sending along with this letter an article entitled “A new movement in the Persian Theatre” ; also a (Persian) translation of Volpone, and 3 photographs of the play “Volpone”. I don't imagine that this

¹ Now known as “Záhidán”—terminus of the railway from Quetta.

² Literally—“have a share in wealth and uplift”.

³ A well known and delicious Persian sweetmeat, reminiscent of our nougat.

article will be of any use to "The New Age", but I hope it may prove to be of interest to some English periodical. You will, of course, be able to cut out any points which do not seem useful to you, or add others when you come to print it (but in that case please omit my signature). If for any reason its publication is not feasible, still I am happy if perhaps I have been able to prepare and collect for you subjects which may be of interest to you. I am most grateful for the latest book you sent me through Mr. — and hope that if you want anything you will write to me. I shall be most pleased to execute any commission.

With my sincere and friendly greetings,

G. 16.

Paris, July 11, 1946.

HONOURED FRIEND,

I am very sorry I was unable to answer your letter sooner ; I was prevented from doing so by many pre-occupations and by ill health. I hope that you and your wife are in good health. From the very moment (lit. : beginning) of my arrival in Paris I have been busy arranging the means of travelling to Nuremberg in Germany, for I think I must see Berlin and the historical Nuremberg trial.

After my return from Germany, as soon as the weather becomes a little cooler, I shall apply to your Press representatives and then make arrangements for my departure. I am very anxious to see you before I leave.

I have been considering for some time whether, perhaps, I could publish in Paris a periodical in the Persian language, for I have been thinking that it would be a very useful thing.

Please convey my greetings to Madame . . .

G. 17.

MY DEAR AND HONOURED FRIEND,

Your kind letter dated the 11th of May has reached me safely, after years without any news of you, and has really given me very great pleasure. God be thanked that you are in good health and that after so long a time you still recall your old Persian friend. I have always remembered, and still remember, those pleasant and happy hours we spent together in Sabzevar, and I value greatly the feeling of mutual friendship. —

Once more I thank you for this proof of your kindness and remembrance ; and I look forward some time to receiving from my old friend the good news of his well being.

Your sincere friend of long ago.

G. 18. (The writer sends his thanks for the recalling of an old friendship)

MY DEAR FRIEND,

I have received, and am heartily and sincerely grateful for, your letter of the 9th May, 1944, in which you recalled those happy days in Kerman. I thank you

for remembering your old friend, and trust that the hope you expressed will be realized and that once again I shall have the honour and pleasure of meeting you, and so be able to renew the days of our friendship. I am more than grateful, too, for the magazine you sent me.

I am exceedingly glad to hear of your new appointment, and pray for your success.

With renewed expression of my respect,

Yours sincerely,

G. 19.

(Difficulties of the Editor of a magazine)

DEAR AND HONOURED FRIEND,

I am always ashamed at my laziness towards my friends, and especially yourself. My only hope lies in their generous disposition—that they will not put this laziness down to bad manners. I hope that everything goes well with you. I do not know whether the magazine . . . has reached you up to number 7 or not. There has been a delay for some months now in bringing the magazine out, and the reason for that is many difficulties, material and immaterial. These difficulties have always presented themselves during the few years that I have been engaged in writing for the magazine ; but lately I have been feeling them more because I am tired.

I am now looking out for colleagues who will be able to keep the magazine going in the same manner and style that it has had so far ; and if I fail in this, then it looks as if there will be no help for it but to close down.

My intention is to close it down in order that I may be able to follow my ambitions and studies, since in these years that I have been busy with the magazine I have failed to make progress in my work . . .

G. 20.

MY DEAR FRIEND—MAY I BE YOUR SACRIFICE,

I have had no news of you for some time, and I do not know where you are or what you are doing. I thought that possibly (God forbid !) you might have fallen ill—so I decided to send you these few lines to find out how you are and at the same time to forward to you a letter which I lately got from Hussein Khan. It seems that things are not going too well for him and I think he will return to Tehran. Please give my greetings to your lady mother ; and if you have nothing to do some afternoon do look us up, for I would very much like to meet you.

Your humble servant, (lit. : your sacrifice)

G. 21.

(A letter of many years ago from Meshed)

24th Safar.

MAY I BE YOUR SACRIFICE,

Your honour must assuredly know what the story of Khorassan was this year : and what happened to the helpless people. The life-line of the country was nearly

torn to pieces by ——. In these circumstances no one was able to write a letter or telegraph, and I ask your pardon that I was unable during this period to write you an answer to your letter. There was yet another cause of the delay in replying, which was that you wrote that you were going to England so soon. After you and his excellency the Prime Minister (may his power endure for ever) left Meshed, it was no fun for anybody. Ah ! those happy days !

Well, the clock which you so kindly gave me as a parting gift reached me through the Missionary Saheb. I am most grateful. Every hour that I look at the clock, I recall your many kindnesses.

G. 22.

(Suggestion for a broadcast talk)

TO THE DEPARTMENT OF INFORMATION AND PUBLICITY, BRITISH EMBASSY :—

Now that the Ministry of Instruction is putting into effect a law for compulsory education with the object of making the common people literate and, in pursuance of this aim, is paying particular attention to the training of teachers, the writer requests you to instruct the gentlemen who do the talks in “ The Voice of England ” on the Tehran Radio to give a talk on the subject of the training of teachers for primary and secondary schools ¹ which is in force in England.

This subject would certainly attract the attention of Educationists ; at the same time, by enabling a comparison to be made with the actual state of affairs in different parts of this country, the adoption of an Instructional Programme would give value to the essence of the matter.

If the delivery of such a talk presents any difficulty to your office, I request that you will give me guidance, so that I may study the relative books and publications in your office Library.

With great respect,

...

G. 23.

(More suggestions for broadcasting from Tehran)

To be deprived in a few weeks from now of listening to the programme of “ The Voice of England ” has caused me, like most of your listeners, very great regret. It has affected me just as if I were awaiting the loss of a dear friend. In truth the programme of your Radio used to entertain me like a dear friend, and give me useful and necessary information ; but since I know that the continuation

¹ There is a distinction between “ Dabistan ” and “ Dabiristan ” which will probably not be found in the dictionary.

Dabistân is an Elementary (*ebtedâi*) or Primary School for children from about 7 to 11 years of age.

Dabiristân is a Secondary or Middle School (*mutavassiteh*) for young people from 12 to 17 years of age.

The school life in Irân begins with the Kindergarten (*Kudakistân*) : a 3 years' course for children who begin at about 4 years of age. It is followed by the *Dabistân* for 5 years, then the *Dabiristân* for 6 years. After that the student can go on to the *Dânishkadeh*—a College or Faculty of the University (*Dânishgâh*) of Tehran : normally a 3 years' course.

of this programme is beyond your powers I do not ask you for that. My sole request is that once, or even several times, a week you should broadcast on the Tehran Radio a programme on behalf of the Anglo-Iran Cultural Society similar to the programme of the Soviet-Iran Society, so that English lovers of culture may become informed of the state of culture in this country and discover the works of its former and present-day writers.

Some weeks ago I sent you a letter containing my views about the "Voice of England"; but I do not know if that letter has reached you or not. I beg you to give me information on this point in the "Answers to Listeners" part of the programme.

G. 24. (A request for information from the Tehran Radio)

TO THE RESPECTED PUBLICATIONS DEPARTMENT OF THE ENGLISH EMBASSY.

The writer, —, has for a long time been a regular listener to the "Voice of England" on the Tehran Radio. I consider it necessary to express my thanks and acknowledgments to the officials of your Department who try to organize your interesting and valuable programme on the Radio. Indeed it is undeniable that in every respect the Programme of the "Voice of England" is worthy of praise and appreciation: the social, moral, and literary subjects are particularly worth listening to; and I, for my part, have been charmed and fascinated by them.

While expressing my thanks, I wish at the same time to put to your respected department a question to which I have long wanted an answer but of which unfortunately, up till now, I have not found any true and authentic explanation. It is this: As the murder in Serbia of the Archduke Franz Ferdinand, the heir-apparent to the throne of Austria, caused the outbreak of the international war of 1914-1918, what event gave rise to the present World War?

I request you to answer this question on the Radio, and so increase my obligations to you.

With the greatest respect . . .

G. 25. (Further requests from the Tehran Radio)

TO THE OFFICE OF GENERAL PUBLICATIONS, EMBASSY OF GREAT BRITAIN, RADIO TRANSMISSION.

Respectfully I beg to state as follows: As it is mentioned in the special programme of the "Voice of London" that in order to carry out a programme in accordance with the wishes of its listeners, their criticisms and proposals will be accepted, I now put forward the two following suggestions so that, if they are approved, they may figure in your programme. I request that, if they cannot be put into effect, I may be informed of the reason.

- (1) That twice a week, 20 minutes of the programme be set apart for moving orchestral classical works of the great composers with mention of the name of the piece and of the performer.

- (2) That stories or talks should be such as not to occupy more than 15 minutes of the programme, and that the rest of the programme be set apart for listeners' requests.

Meanwhile may I draw your attention to the fact that except on Friday the 22nd Dé¹ I shall be unable to listen to the reply to my request : so I ask that on the third transmission on Radio Tehran, that is to say at 8.15 on that day, when the "Voice of England" will be heard, my suggestion may be answered ; and further that the records asked for below may also be played for me on the same day, Friday the 22nd Dé.

COMMERCIAL

C. 1.

TO THE EDITORIAL OFFICE OF "THE NEW AGE", LONDON.

Since this firm is the agent and correspondent for the newspapers of Iran, and several foreign newspapers, and has branches for the distribution of printed matter throughout the whole of Gilan, we would like to offer an important service to the publication of that highly esteemed and serious periodical which is produced in London in the Persian language, and to undertake to act as its agents.

Accordingly we hereby ask for the agency for the magazine in the north of Iran and particularly in Gilan. In the event of our request being granted, we will forward to you our conditions and the relevant prospectus.

In the meanwhile, pending further instructions, send us 50 copies of the Magazine.

With the assurance of our high regard,

C. 2.

This is in continuation of my letter number 1. You have not so far replied to that communication. It is, of course, evident that you have been very busy ; but I should be obliged if, in future, you would attend to the prompt answering of correspondence and report your quotations for all goods suitable for export and import. Also we beg to inform you that three lots of shelled almonds (as per list below) have been shipped to London through the agency of your firm. The documents have been sent to you from the ports named below. On receipt of this consignment kindly telegraph a quotation, so that we may give you instructions for its sale.

You are doubtless aware that the more energetic your efforts to dispose of goods at a better price than your competitors, the more favourable will be our consideration. As for the future, when we have got this year's crop ready we will send the whole of it to you.

Yours etc.²

¹ The Persian month Dé corresponds roughly with our January.

² Usual ending : literally "That is all we have to say".

C. 3.

In continuation of your letter No. — we beg to offer you an expression of our high regard, and have the honour to notify you that we confirm the receipt of your letter dated January 2. The sales account of the four lots of shelled almonds from the Qum State lands which you have forwarded to us has been entered up in our accounts. As we requested you in our previous letters, we beg you to telegraph to us £104 10s. 6d. in order that we may discharge our obligations in the Committee on Prices. We also request you to send us your statement of account, as you promised to do, so that we may know what is the balance of our claim ; and, if we send you a draft, that you should reimburse us.

With regard to your estimate for the shelled almonds and the forwarding of them by way of India, we sold locally at 12 rials per kilogram the small amount we had on hand before the receipt of your letter. We are now again in the course of arranging for further supplies and we hope to take ¹ necessary action and will inform you of the route of shipment.

We beg you to inform us regularly, by telegram, of changes in the market and not to worry about the cost of the telegrams. For instance, if you had wired us your quotation we should not have sold locally. We are sure you will bear this point in mind fully in future, and thus add to our obligation to you.

C. 4.

DEAR AND HONOURED FRIEND,

I have received your communication of the 25th November and was delighted to learn of your good health and that of your family. I too am in good health and busy with carrying out my duties. I hope that I shall realize the pleasure of seeing you in the near future, as you promised. I was sorry to hear that illness had prevented Mr. — from continuing in and completing his appointment. He has left recently. You will be coming here, too, but in the meanwhile you should know that the piece-goods business has reached a delicate stage. It is just like a year of famine : the stores for the Company's workmen, like the bakers' shops, are crowded out. They are not selling more than 2 metres to any one. So you can imagine, if things go on in this way, what the eve of N6-Rúz will be like !

You may believe how happy I was previously at your selection for this job : and I hope that at least this one bit of work, which can be described as to some extent vital, will be satisfactorily concluded so that it will turn out to the advantage of both sides, and the door of our mutual relations may thereby be opened wider.

I am most grateful to you for the kindness shown to me ; and since I am well aware of your preoccupations at home and abroad, I shall not trouble you any more just now, but store up your favours for another occasion.

¹ Literally " Please God " : the usual Persian equivalent of " we hope ".

C. 5.

RESPECTED SIR,

We have received your letter regarding your application for a subscription to the magazine — together with the sum of 150 Rials. We have presented you with a copy printed on superior quality paper. The rate of subscription for that is 150 Rials in the case of those who obtain the magazine direct from the office : 170 Rials for those to whom we send it, and 200 Rials if it is sent abroad. We request you kindly to arrange to pay the balance of subscription for the kind you want.

With respects,

C. 6.

We beg to inform you that two parcels, as described below, containing 5 volumes and the weight of which is as follows (have been dispatched to you)¹ :—

(1) 1st parcel	1837 grammes.
(2) 2nd parcel	1785 grammes.

Will you please check up on the weight and number of the parcels after you have received them by post and, in the event of there being any discrepancy, report the circumstances to me.

C. 7.

To Dr. Arthur Arberry, the distinguished “Savant.”

I have received a copy of your valuable book “An Introduction to the History of Súfism” which you sent me ; and I am extremely grateful for it. As you had written about it in the letter you sent to Mr. . . ., I have been on the look-out for something about your article on the “As sawáneh fi’l Ishq” in one of the issues of the “Rúzgár i Nó”, but unfortunately I have not been successful up to now. I have written a short article for inclusion in the useful and attractive “Rúgár”, and enclose a photograph so that, in the event of its being appropriate, you can give instructions for it to be included . . .

¹ These words have been omitted, by an obvious error, in the original.

KEY TO ORIGINAL MSS.

GR. 1.

۲۱ مارس ۴۴.

دوست گرامی محترم مهربان نامه شریف با روزنامه‌ها که ارسال فرموده بودید رسید خیل ممنون و متشکرم ورقه تبریکت عید نوروز بسیار قشنگ و زیباست از اظهار احساسات دوستانه که نسبت به بنده فرموده بودید سپاسگذاری خود را تقدیم میدارم بنده نیز تبریکات قلبی خود را در این عید نوروز برای شادی و تندرستی و فیروزی جنابعالی از درگاه یزدان پاک خواستار و آرزومندم. ایام اقبال بکام باد.

GR. 2.

حضور آقای گروز لا

مقصود از این عریضه این است که تبریکات عید مولود مسیح و سال تازه را حضورتان تقدیم دارم. بقول ما ایرانیها امیدوارم سالها بخوشی و سعادت بگذرانید. محصل شما

GR. 3.

نوروز ۱۳۲۲.

آقای گریوز لوی عزیزم

از دریافت کارت تبریکت شما خیلی خوشحال شدم و از شما بسیار تشکر میکنم. اجازه بدهید که من هم بنوبه خود بمناسبت عید نوروز به شما تبریک بگویم. همیشه سلامت و خوشبختی شما را از خداوند در خواست میکنم. ارادتمند...

GR. 4.

۲ فروردین ۱۳۲۵.

دوست عزیزم اظهار لطف و مرحمتی که بمناسبت سال جدید فرمودید بی نهایت موجب امتنان گردید امیدوارم که سال نو بآن دوست عزیز و خانواده محترم نیز مبارک و میمون باشد و بخوشی و مسرت و سلامتی پایان رسد. ارادتمند

GR. 5.

خدمت محترم دوست گرامی...

امروز صبح برای کار اداری محضور... رسیدم. ایشان مشغول نوشتن نامه بشما بودند و چون من جواب نامه ۲۵ اوت شما را با پست معمولی فرستادم و بیم آن میرود که شما آنرا

دریافت نکرده باشید از فرصت استفاده کرده عید مولود مسیح امسال را بشما از صمیم قلب تبریک گفته و امیدوارم که با وقایع مهمی که اکنون در جریان است، تا عید سال آینده این جنگ خاتمان برانداز پایان رسیده و شما (و همه جهانیان) بتوانید هم خود را صرف امور فرهنگی و اجتماعی دنیا کنید.

GR. 6.

دوست عزیزم آقای ...

دیروز کارت بسیار زیبا و قشنگی را که لطفاً بمناسبت عید نوروز برایم فرستاده بودید دریافت نکردم و افعلاً خیلی قشنگ است و بانهایت مهارت تهیه شده است و من از ذوقم آنرا بچند نفر از دوستان انگلیسی و مصریم نشان دادم و همه آنها در باره زیبایی آن با من متفق القول بودند.

نمیدانم سبب علاقه زیادی که شما بایران و ایرانیان دارید من میتوانم عید نوروز را بشما هم تبریک بگویم یانه، بهر حال یک نکته مسلم است و آن اینکه عید نوروز عید جوانی و زیبایی طبیعت است و آنرا بهر کسی در هر گوشه دنیا میتوان تبریک گفت. بنابراین من بهمه این دلایل عید نوروز را بشما تبریک میگویم و امیدوارم سال آتی را بانهایت خوشی و شادمانی بسر برید مخصوصاً که از روی علائم و آثاری میتوان حکم کرد سال آتی سال آخر جنگ است و مردم دنیا از این بلای خانمانسوز که پنج سال است تیشه ریشه بشریت میزند بزودی خلاص خواهند شد.

GR. 7.

یگانه دوست گرامی حضرت آقای ... این عید سعید را خدمت آنرفیق شفیق تبریک عرض میکنم و از یزدان پاک آرزو مندم که این توروز بر جناب شما خجسته و میمون بماند و پیوسته شاداب و خرم و خرسند باشید و سالهای بسیار با تندرستی و خوشی و شادکامی بچنین روزهای فرخنده برسید زیاده عرض نیست بجز اظهار خلوص مودت.

مخلص حقیقی

S. 1.

لندن هفتم جون ۱۹۴۶.

دوست عزیزم مرقومه مورخه ۳۱ مه را زیارت کردم. چون قرار بود روز پنجشنبه در خدمت سرکار با آقای ... ناهار بخوریم لازم ندانستم بوسیله کغذ جواب عرض کنم

متأسفانه نتوانستید بنده را از حضور خود تان محظوظ بفرمائید این است که بعرض این مختصر مراتب دوستی خود را تجدید نموده با کمال تأسف از محروم ماندن از دیدار شما خدا حافظی میکنم زیرا بعالت پیدا نکردن منزل مجبور بمراجعت بفرانسه شدم امیدوارم بار دیگر به انگلستان بیایم و زیارت شما موفق بشوم. ارادت مند ...

S. 2.

فدایت شوم

خیلی متأسف هستم که روز دوشنبه برای ملاقات و صرف نهار نخواهم توانست خدمت جنابعالی شرفیاب شوم و از این محرومی بسی ملولم. بنابراین بعرض این مختصر مبادرت ورزیده بخود و عده میدهم بار دیگر که بانگلستان مدم امیدوارم از این نعمت کامیاب گردم. باتشکر از محبت و لطف عالی در این موقع بهترین آرزوی خود را برای سلامت و سعادت وجود شریف تقدیم و از دور خدا حافظی می نمایم زیرا شب سه شنبه رهسپار سویس خواهم گردید. ایام کرامتی برقرار باد ...

S. 3.

قربانت شوم امیدوارم که مزاج شرافت امتزاج جناب اجلّ عالی مقرون به کمال صحت و استقامت خواهد بود چون مدتی است که خدمت جنابعالی نرسیده و مشتاق بودم که ملاقاتی بعمل آید از اینجهت مصدّع میشوم که در ظرف فردا یا پس فردا هر وقت را معین میفرمائید شرفیاب شده درک فیض صحبت جناب اجلّ عالی را بنمایم
زیاده زحمتی ندارد ارادت مند حقیقی

S. 4.

فدایت شوم پس از استعلام از صحت و سلامتی مزاج مسعود جناب اجلّ عالی و تقدیم مراتب ارادت مصدّع میشود امروز که بنا بود طرف عصر شرفیاب خدمت بشوم بواسطه سرماخوردگی و تب که عارض بود نتوانستم فردا یا پس فردا عصر هر کدام را که معین میفرمائید شرفیاب میشود در این موقع نیز مراتب کمال ارادت و بندگی را تجدید مینمایم.
ارادت مند حقیقی

S. 5.

فدایت شوم مراسله جنابعالی دایر بتقاضای وقت ملاقات و اصل گردید چنانچه ممکن باشد امروز که روز یکشنبه ۲۵ برج سرطان است ساعت هفت و نیم بعد از ظهر در عمارت هیئت وزرا با دوستدار ملاقات نمائید مسرور خواهم شد.

S. 6.

قربانت شوم فردا که روز سه شنبه ۹ صفر است و ۱۱ اکتبر می باشد دو ساعت قبل از ظهر حضرت والا شاهزاده... منتظر حضرتعالی و بنده است این است زحمت میدهد که دو ساعت نیم بظهر مانده بنده خدمت حضرتعالی شرفیاب میشوم که با اتفاق حضرتعالی خدمت حضرت والا برسیم ایام عزت مستدام باد

S. 7. تاریخ یکشنبه پنجم ابانماه

آقای محترم

با کمال تأسف اطلاع میدهد که درام موزیکال «عروس مغول» که میبایست امشب از طرف روزنامه شهپاز بمعرضی نمایش گذارده شود بروز پنجشنبه نهم ابانماه ساعت هفت بعد از ظهر موکول گردید متمنی است بجای امروزی در روز مزبور با حضور خود در سینما تئاتر فرهنگ هیئت تحریریه روزنامه شهپاز را سپاسگذار فرماید

S. 8.

۱۷ بهمن ماه.

دوست مکرم مهربانم چند روزیست که چشم بجهال شما روشن نشده و دلم برایتان تنگ شده است. هر روزه در صدد بوده ام که وسیله ای برای ملاقات شما برانگیرم اما فرصت دست نداده است. عاقبت چاره ای ندیدم جز اینکه عریضه نگار شوم و تقاضا کنم که اگر مانعی در بین نباشد روز جمعه بیست و یکم همین ماه برای شام مارا سرافراز کنید تا لذت دیدار حاصل شود و با هم قدری صحبت و اختلاط کنیم.

امیدوارم که این تقاضا مورد قبول واقع شود، ولی اگر برای شما میسر نیست خواهشمندم دو کلمه ای مرقوم دارید و خودتان موقع دیگری را معین نمائید هر شی از شبهای هفته آینده را که برای خود شما مناسب باشد بفرمائید، زیرا که بنده تمام هفته را فارغم. ارادت مند حقیقی

S. 9.

دوست محترم گرامی

امیدوارم بتوانم در روز بیست و پنجم آوریل ساعت ده صبح در کلوب شما خدمتان
برسم از این دوعت لطف آمیز شما امتنان دارم

S. 10.

رشت

۲۹ بهمن ۱۳۲۴.

دوست گرام آقای مهندس خرسند

حامل این نامه جناب آقای الول ساتن وابسته مطبوعاتی سفارت انگلیس در تهران
خیلی میل دارند جناب عالی را ملاقات نمایند امیدوارم از هرگونه بذل مساعی در حق ایشان
دریغ نخواهید فرمود

ارادت مند . . .

S. 11.

آقای عزیز نامه جنابعالی واصل و با اینکه به انگلیسی نوشته شده بود کاملاً روح
شاعرانه ایرانی داشت ازین جهت بسیار خوشوقت شده و با اجازه شما چون آسان تر است
جواب آن را به فارسی غرض میکنم

اینکه سه تار در روز (Party نوروز) مورد پسند جنابعالی و سایر دوستداران صنعت
و موسیقی ایرانی واقع شده بسیار مسرورم و اگر میدانستم در میان مهمانان اینطور علاقه مند
به موسیک ایرانی اشخاصی میشدند البته تشویق شده و شاید بهتر از عهده نواختن بر
میامدم امیدوارم در آتیه هم فرصتی بدست آید که دوباره برای دوستان به نوازم

G. 1.

خیلی معذرت میخواهم از اینکه دیروز منزل نبودم که شخصاً بوسیله تلفن با شما صحبت
کنم. چون این روزها در بیرون شهر کار میکنم تقریباً ساعت هفت بمنزل میرسم.
حرفاً دو مقاله ای را که خواسته بودید خدمتان میفرستم.
با تقدیم احترامات فائقه،

مخلص شما

G. 2.

نامه شما را دریافت داشتم، متأسفانه چون مریض بودم نتوانستم زودتر پاسخ آنرا بنویسم. از اظهار لطف شما بی اندازه متشکر هستم، امیدوارم که هم خانم و هم شما سلامت باشید. کاغذی که باسم اینجانب به پارکٹ لین هتل آمده بود و شما لطفاً فرستاده بودید نیز دریافت داشتم.

بنده خیال دارم، حالا که سرما خوردگی رفع شده است، بمعالجۀ معده ام پردازم، زیرا قریب نه سال است که معده من دائماً مریض است و هنوز نمیدانم که در انگلستان، یا فرانسه و یا در سوئیس معالجه کنم. از آقایانی که بایران مراجعت کرده اند تاکنون هیچگونه خبری دریافت نداشته ام. اصلاً بیش از یک ماه و نیم است که از ایران کاغذ نمی آید. معالجه من خیال میکنم دو ماه طول بکشد.

G. 3.

دوست عزیزم اینک دو جلد کتابی که از شما بامانت گرفته بودم: تهران دموکرات و خاموشی دریا. هر دو را خواندم و از اینکه لطف کرده آنها را بمن عاریه دادید نهایت تشکر را دارم. چون فرمودید که ممکنست برای من شش جلد کتاب از طهران سفارش بدهید صورت کتبی که مورد حاجت منست ذیلاً بعرض میرسد:

* * * * *

ضمناً اگر لطف فرموده بسته جوف را که بعنوان ... است باو برسانید بی اندازه ممنون میشوم، ارادتمند حقیقی

G. 4.

آقای عزیز محترم

دیروز سالنامه ۱۳۲۲ پارس را که لطفاً به آدرس اینجانب فرستاده بودید رسید خیلی ممنون شدم، چون ما... هنوز شماره ای از آن از تهران دریافت نکرده ایم بنابراین نسخه ای که شما مرحمت فرمودید خیلی مورد استفاده... خواهد بود. از این فرصت استفاده نموده سلام عرض میکنم. با تجدید تشکر

G. 5.

آقای ... عزیز امیدوارم که حال جنابعالی و خانم محترم خیلی خوب باشد ضمناً بدین وسیله سلامهای خود و تشکر و امتنان خود را از مهربانهای شما تقدیم میدارم. از اینکه حرکت ما به لندن و غریمت به تهران به تأخیر افتاد خیلی متأسفم ولی باید یاد آوری نمایم که بنده ابداً راضی بتأخیر نبوده و جداً مایل بودم که قبل از بیست و سوم دسامبر به لندن رسیده و حرکت نمایم. روز بیستم من مطابق نقشه قبلی عازم حرکت بودم ولی معلوم شد که من تنها هستم بعد قرار شد چهار نفر با هم حرکت نمایم من به اداره اطلاعات فرانسه خبر داده‌ام که هر آن برای حرکت به انگلستان آماده میباشم. با تقدیم احترامات و انتظار دیدار شما

G. 6.

آقای ... عزیز همانطور که بارها عرض کرده‌ام با وجود اینکه خیلی میل داشتم چند روز بیشتر در انگلستان بمانم ولی وضعیت شخصی و خانوادگی من اجازه نمیدهد. آقای ... نیز خیلی اصرار نمودند ولی تصمیم من همانطور که مذاکره شد قطعی است پس از مراجعت از پاریس من بدون هیچ معطلی مهیّا و آماده حرکت هستم. هر چه زودتر امکان پذیر بود خیلی ممنون میشوم که تسریع در حرکت گردد. از زحمات که بشما داده‌ام خبج و از مهربانهای شما ممنونم

G. 7.

آقای ...

نامه شما بتاریخ ۹ مه ۴۴؛ علامت ... رسید از کتابی که همراه آن بود و نیز دو جلد کتابی که قبلاً توسط آقای ... مرحمت کرده بودید بی اندازه سپاسگزارم اینکه تاکنون برای کتابهای فرستاده شده از اظهار تشکر خود داری کردم میترسیدم که مزاحم اوقات گرانبهای سرکار بشوم. مقاله‌ای که راجع به ایران نوشته بودید خواندم بسیار قابل توجه بود همانطور یک‌هفته زده بودید بنده تا اندازه‌ای از انگلیسی استفاده میکنم ولی هنوز حرات نوشتن و یا حرف زدن باین زبان را ندارم. توسط آقای ... دو سه جلد از کتابهایی که چاپ کرده بودم برایتان فرستادم. یکی دیگر هم که اخیراً پچاپ رسید باهمین کاغذ میفرستم. از اینکه شکایت داشتید حکایت‌های بنده با خوشی و خرمی بیایان نمیرسد البته صحیح است و اغلب این ایراد را به نوشته‌های بنده میگیرند. شاید این اتفاق در اثر شرایط زندگی و

محیط برایم پیدا شده است بهر حال اهمیتی ندارد چون آنچه که کرده همه‌اش کاریکاری و سرگرمی بی نتیجه و حتی گاهی برای خودم زیان آور بوده است. از این جهت به هدف آن نمیتوانم علامه نشان بدهم...

G. 8.

دوست عزیزم

شاید من با این نامه نویسی‌های پی در پی باعث تصدیع شما میشوم ولی:

یا مکن با پیلانان دوستی   یا بنا کن خانه‌ای در خورد پیل!

شما که با آنهمه لطف و مهربانی باب دوستی را بین خودتان و من باز کردید حالا ناگزیر باید درد سرهای آنرا هم تحمل کنید!! نکته دیگری که مرا بادامه تصدیع جرأت میدهد تشویق بر محبت خود شما است که در نامه‌های خود متذکر شده‌اید نامه‌های مرا با خوشوقتی خواهید پذیرفت.

جواب نامه قبلی من هنوز نرسیده است من کاملاً واقفم که شما چه کارها و مسئولیتهای سنگینی بر دوش دارید و چه وقت محدودی را میتوانید بکارهای خصوصی خودتان تخصیص دهید. همین جهت از این بابت هیچ گله‌ای ندارم و همینقدر ممنون و شکرگذارم که اجازه میدهید بنامه نویسی خود ادامه دهم...

G. 9.

لازم می‌دانم که در موقع ترک کشور عزیز شما بار دیگر تشکر خود را از پذیرائی گرم و صمیمانه که در موقع اقامت در بریتانیا از اینجا نب بعمل آمد تقدیم نمایم. پس از پذیرائی گرم و صمیمانه در انگلستان مهمان نوازی بی‌مانند و پر از احساسات اهالی ولز و طبیعت قشنگ و زیبا و پر از الوان سکوتلاند (سکاتلند) بی اندازه در من مؤثر افتاد. در اینجا لازم است تشکر خود را از شورای بریتانیا که با دعوت صمیمانه خود امکان بازدید ولز و سکوتلاند را تهیه نمود عرضه دارم...

من در موقع اقامت خود آثار و علائم اشک و خونی را که ملت شجاع و با استقامت ملل بریتانیا در موقع جنگ تقدیم بشریت نمود مشاهده نمودم من محرومیت‌ها و اشکالات بعد از جنگ بریتانیا ولی در عین حال مساعی بی‌مانند شما را برای غلبه بر اشکالات مطالعه نمودم. بعقیده من آنچه امروز پس از این جنگ بی نظیر در بریتانیا در شرف زادن و شدن

است مقدمهٔ یک تحول اجتماعی عظیمی است که نه فقط مربوط به ملل بریتانیاست بلکه در تاریخ بشریت حائز مقام بزرگی خواهد بود. ما در ایران ملت بریتانیا را از لحاظ سیاست شرقی دولت بریتانیا می‌شناسیم ولی من در اینجا مستقیماً و بدون واسطه ملت نجیب و دموکرات و آزادیخواه و نوع دوست بریتانیا را شناختم ..

من شهر با عظمت لندن و خاک بریتانیا را با محبت و صمیمیت و احساسات پُرشور سرشاری نسبت به ملت نجیب و بشر دوست بریتانیا وداع می‌نمایم. در آینده من سعی خواهم بود که دوستان و هم مسلکان خود و افکار عامه ایران را بیشتر از پیش با احساسات نوع پرورانه و آزادیخواهانه ملت بریتانیا آشنا سازم ..

با تقدیم احترامات فائقه و احساسات صمیمانه

. . .

G. 10.

امیدوارم که خوش و سلامت هستید. وظیفهٔ اینجا نب بود که پس از حرکت از انگلستان، از زحماتی که شما در مدت اقامت بنده در کشور شما کشیدید کتباً تشکر کنم. متأسفانه پروگرام وزارت اطلاعات فرانسه و مسافرت به زماندی مرا از انجام این وظیفه بازداشت. اکنون که به پاریس بازگشته‌ام می‌خواهم قلباً از زحمات و مهربانی‌های شما تشکر کنم. حقیقتاً مسافرت انگلستان و اقامت مختصر در آنجا از روزهای خوب زندگی من بود.

خبرهایی که از ایران می‌رسد برای ما ایرانیان و برای دوستان ایران و فرهنگ آن خیلی ناگوار است. انشاء الله از انجمن مسکو نتیجه‌ای که با حق و عدالت تطبیق کند گرفته خواهد شد. ولی من خودم دقیقه‌ای در غلبه حق و آزادی و آبادی ایران تردید نکرده و نخواهم کرد.

چند روزی مسافرت بسویس را بتأخیر انداخته‌ام که نطقی در رادیوی پاریس راجع به آذربایجان بکنم. تصور نمی‌کنم که قبل از یکماه بتوانم زیارت شما و سایر دوستان لندن موفق شوم. خیلی ممنون میشدم اگر روز نامه و اطلاعاتی که راجع بوقایع ایران دارید و بدست می‌آورید موقتاً برای بنده بفرستید و یا بنده را در جریان امور بگذارید، زیرا بطوریکه میدانید اینجا خیلی کم اطلاعات و اخبار می‌رسد. خواهشمندم سلامهای خالصانه بنده را خدمت خانم برسانید.

دوست شما

. . .

G. 11.

نامه شریف مورخ ۱۷ مه ۱۹۴۴ زیب وصول نجشید و از مطالعه مقاله ضمیمه آن لذت و استفاده کامل حاصل شد. نظریات در باره وضع امروزی ادبیات فارسی و جریان فکری ایران معاصر تا حدی که از نشریات و روزنامه‌ها استنباط میتوان کرد صائب است ولی گمان میکنم برای آنکه کسی (خاصه اگر خارجی باشد) بتواند بحقیقت این جریان پی ببرد باید در ایران بوده و با همه طبقات مخصوصاً طبقه جوان و تحصیل کرده آشنائی نزدیک داشته باشد. از نظر لطفی که بمجاه و مطالب آن داشته‌اید سپاسگذارم. این مجله هنوز بسیار ناقص تر از آنست که بتواند نماینده جریان فکری ایران امروزه باشد اما امیدواری هست که بتدریج رو بکمال برود و وظیفه‌ای را که بعهدہ دارد انجام بدهد. نوشته‌های بنده کمتر بصورت کتاب تدوین شده و اغلب مقالات و اشعار پراکنده در روزنامه‌ها و مجلات است. در نظرست که مجموعه‌هائی جداگانه چاپ شود و در این حال البته با کمال افتخار نسخه‌ای از آنرا تقدیم خواهد داشت امیدوارم روزی سعادت ملاقات جنابعالی دست بدهد و مجال بیشتری برای گفتگو در این مطالب و استفاده از محضر شریف باشد. ارادتمند جنابعالی

G. 12.

فدایت شوم در موقع تجدید سال مسیحی مخصوصاً فرصت را غنیمت شمرده از این دیار دور به نشانه ارادتی که به ذات عالی پیدا کرده‌ام تبریکات صمیمانه خود را تقدیم و آرزومندم که سال نورا بسلامتی همواره قرین مسرت و اقبال باشد.

ضمناً اگر جویای حال دوستدار گردید سلامتم و پس از ورود به کرمان با اینکه قصدی بجز سیاحت نداشتم از طرف آقای ... حکومت ولایت رفسنجان و مضافات به اینجانب محول گردیده قریب یکماه است بمحل مأموریت آمده مشغول انجام وظایف مرجوعه میباشم.

آب و هوای این حدود خیلی معتدل و تا کنون باران نیامده است. از نقطه نظر اجتماعی هم چون دور از مملکت و کنار صحرا واقع شده چندان ترقی نکرده‌اند. ولی بواسطه مجاورت به بنادر خلیج فارس از یکطرف و اتصال بخط آهن دزداب بلوچستان چون اهالی خیلی شایق به تجارت هم هستند امید است که در آتیۀ نزدیکی از نعمت آبادی و تعالی بهره مند شوند. بهر حال چون این نقطه خیلی کنار افتاده از اخبار دنیا بکلی بی خبرم. آقای ...

ماژور گری قنسل سابق رفته‌اند و جناب . کلنل هاورث جدیداً به نمایندگی بریتانیای کبیر منصوب شده‌اند . ایشان را ملاقات کردم و از محبتشان نهایت امتنان را دارم .
عجالتاً بانتظار وصول مرقومات جنابعالی با تجدید احترامات فالقه نسبت به آن دوست محترم زیاده زحمت افزا نمیشوم .

G. 13.

۲۵ اردیبهشت ۱۳۲۵

دوست عزیزم یک جعبه گز بسیار اعلای اصفهان که ارسال فرموده بودید رسید و موجب نهایت امتنان گردید از این یاد بود مطلوب و دلپذیر که اثر سلفقه زیبای آن دوست عزیز است بسیار مسرور شدم . علاقه و عشق آن دوست مهربان باشعار بدیعه و روح پرور خواجه حافظ شیرازی مرا باین نیت گماشت که برسم هدیه یک دیوان خواجه را به همراه این نامه برای آن دوست عزیز ارسال دارم و امیدوارم لطف فرموده و از قبول آن باین بنده منت خواهند گذارد دوست شما . . .

G. 14.

دوست عزیزم باور کنید که از دیدن نامه‌های شما همیشه خوشوقت میشوم . بسیار مشغوفم از اینکه . . . سلامت وارد شده‌است . مقاله‌ای در بارهٔ تئاتر ایران خواسته بودید ، با کمال میل حاضرم و شاید تا چند روز دیگر برای شما بفرستم ، ولی گمان نمیکنم که این مقاله برای درج در «روزگار نو» مناسب باشد . معذرتا من امیدوارم که شما بتوانید ترجمهٔ آنرا در جای دیگری منتشر کنید .

G. 15.

دوست گرامی پیوست این نامه مقاله‌ای تحت عنوان «نهضت جدید در تئاتر ایران» و ترجمه «وُلپن» و سه عکس از نمایش «ولپن» را تقدیم میدارم ، همانطوریکه خدمتتان عرض کردم تصوّر نمیکنم که این مقاله برای «روزگار نو» مفید باشد ، ولی من امیدوارم که برای درج در یک مجلهٔ انگلیسی مورد استفاده قرار گیرد . البته شما میتوانید با حذف بعضی از مطالبی که بنظر شما مفید نیاید و یا اضافهٔ مطالب دیگری (در اینصورت مستدعی هستم بدون امضای اینجانب) بچاپ برسانید . تازه اگر چاپ آن بهیچوجه میسر ننگردد ، باز من خوشحالم

از اینکه مطالبی را که برای شما شاید مورد استفاده باشد، تهیه و جمع آوری کرده‌ام از دریافت آخرین کتابی که توسط مستر... برای من فرستاده بودید بسیار ممنونم خواهشمندم هر فرمایشی دارید بنویسید که این جانب با کمال میل در انجام آنها حاضرم.
با تقدیم ارادت و سلام دوستانه

G. 16.

پاریس ۱۱ ژوئیه ۱۹۴۶.

دوست محترم خیلی متأسفم که جواب نامه شما را نتوانستم زودتر ارسال دارم، گرفتاریهای زیاد و کسالت مزاج مانع این امر بود. امیدوارم که خانم و شما سلامت هستید. اینجانب از بدو ورود پاریس مشغول تهیه وسایل سفر به نورنبرگ (آلمان) بودم زیرا تصور می‌کنم که تماشای برلن و دیدن محکمه تاریخی نورنبرگ لازم باشد.

پس از مراجعت از آلمان بمحض اینکه هوا کمی خنک تر شد بنهیندگی مطبوعاتی شما مراجعه و وسایل حرکت را تهیه خواهم کرد. خیلی مایل بودم پیش از حرکت شما را ببینم. مدتی مطالعه می‌کردم که بلکه مجله‌ای در پاریس بزبان فارسی انتشار دهم زیرا خیال می‌کردم اینکار مفید واقع شود.

خواهشمندم سلامهای مرا خدمت خانم... برسانید.

G. 17.

دوست عزیز محترم مرقومه محبت آمیز جناب‌عالی مورّخه ۱۱ ماه می بعد از سالها بیخبری زیارت شد و حقیقه سبب مسرت فراوان گردید. خدا را شکر که جناب‌عالی سالمید و بعد از مدتی طولانی بیاد دوست قدیمی ایرانی خود افتاده‌اید.

همیشه ساعاتی را که در سبزوار بمصاحبت جناب‌عالی بکمال خوشی و شیرینی گذشته بخاطر داشته دارم و احساس دوستی فیما بین را عزیز می‌شمارم... یکبار دیگر از ابراز محبت و یاد آوری تشکر می‌کنم و انتظار دارم که گاهی دوست قدیمی خود را بچند کلمه بشارت صحت خود بنوازید.
ارادت‌مند دیرین

G. 18.

پنجم خرداد ماه ۱۳۲۳.

دوست عزیزم

نامه شریفه مورّخه دهم مه ۱۹۴۴ که بیاد ایام خوشی کرمان مرقوم فرموده بودید واصل و موجب نهایت امتنان قلبی اخلاص‌مند گردید.

از اینکه لطف فرموده و دوست قدیمی خودتان را یاد فرموده‌اید متشکرم و امیدوارم چنانکه اظهار امیدواری فرموده‌اید مجدداً بملاقات آن دوست محترم نایل گردم و تجدید عهد دوستی بعمل آید.

مجله ارسالی نیز باعث مزید امتنان شد.

از شغل جدید شما بی نهایت خرسندم و موفقیت آن دوست عزیز را آرزومند هستم.
با تجدید احترامات فائقه
اخلاصمند شما.

G. 19. دوست عزیز محترم.

من همیشه نزد دوستان خاصه جنابعالی از تنبلی خود شرمسارم و تنها امیدم بکرم اخلاق دوستان عزیز و محترم است که این تنبلی را به بی ادبی حمل نفرمایند. امیدوارم حال و کار سرکار بسیار خوب باشد. نمیدانم مجله... تا شماره ۷ برای شما رسیده است یا خیر. اکنون چند ماهست که در انتشار مجله تاخیر شده و علت آن مشکلات بسیار مادی و معنوی است. این مشکلات در این چند ساله که من بمجله نویسی مشغول شده‌ام همیشه وجود داشته اما من اخیراً بسبب خستگی بیشتر آنرا حس میکنم. اکنون در پی همکاری میگردم که بتوانند مجله را با همان روش و اسلوب که تا کنون داشته ادامه دهند و اگر موفق نشدم ظاهراً چاره‌ای جز تعطیل آن نخواهم داشت.

این تعطیل بقصد آن است که بتوانم مطالبات و تحصیلات خود را ادامه دهم زیرا در این سالها که بکار مجله نویسی مشغولم انصافاً از هر گونه پیشرفت در کار و مطالعه باز مانده‌ام.

G. 20. دوست عزیزم قربانت گردم.

چندی است که از تو خبری رسیده و نمیدانم کجائی و چه میکنی. خیال کردم که شاید خدای نخواستہ کسالتی عارضت گردیده. از اینرو در صدد بر آمدم که بوسیله این چند کلمه از احوالت جويا شوم و ضمناً کاغذی را که اخیراً از حسن خان رسیده برایت بفرستم. از قرار معلوم کار و بارش چندان خوب نیست و خیال دارد که به طهران برگردد. سلام را به خانم و الدهات برسان و اگر یک روز عصر بیکار شدی سری بمحانه مان بزن. خیلی مایل بملاقات کنم.
قربان تو

۲۴ صفر.

فدایت شوم البتّه خاطر شریف مجبوری مسبوق است که امساله حکایت خراسان چه بوده و بمردم بیچاره چه گذشته است .

نزدیک بود رشتۀ مملکت را بگلی پاره کند . با این حال هیچ کس قدرت نوشتن کاغذ و تلگراف را نداشت خیلی از جنابعالی عذر می‌خواهم که نتوانستم جواب رقیمۀ حضرت عالی را در این مدت عرض کنم سبب دیگر هم داشت که در جواب تعویق افتاد و آن این بود که مرقوم شده بود که باین زودی بطرف انگلستان حرکت میکنید . از وقتی که حضرت عالی و حضرت اشرف آقای رئیس الوزراء دامت شوکتۀ از مشهد تشریف بردید بهیچ کس خوش نگذشته است . خوشا آن روزها (۱) باری ساعت مرحمتی که برسم یادگاری مرحمت شده بود بتوسط جناب کشیش صاحب رسیده خیلی ممنون شدم . هر ساعت که نظر بساعت میکنم یادی از محبت‌های حضرت عالی مینایم .

G. 22.

ادارۀ تبلیغات و انتشارات سفارت انگلیس .

در این موقع که بمنظور با سواد کردن عامۀ وزارت فرهنگ قانون آموزش اجباری را اجرا میناید و مخصوصاً توجّه خاصی در انجام این مقصود جهت تربیت معلّم دارد تمناً میناید که دستور فرمایند آقایان سخنرانان « صدای انگلستان از رادیو تهران » در موضوع تربیت معلّم برای دبستانها و دبیرستانها که در انگلستان معمول است سخنرانی نمایند البتّه این موضوع جلب نظر عموم فرهنگیان را خواهد نمود و در ضمن اجرای برنامه آموزشی چکیده مطالب نامبرده را با تطبیق اوضاع فعلی نقاط مختلفۀ کشور مورد استفاده قرار خواهند داد — اگر محظوری در ایراد چنین سخن رانی برای آن اداره باشد خواهشمندم اینجانب را راهنمایی فرمایند که در کتابخانۀ آن بنگاه کتب و انتشارات مربوطه را مطالعه نمایم —

با احترامات فائقه ...

G. 23.

محرومیت از شنیدن برنامه صدای انگلستان در چند هفته بعد مراحم مانند اغلب شنوندگانتان بی نهایت متأسف کرده است. مثل اینکه در انتظار از دست دادن دوست عزیزی باشم متأثر شده‌ام. در حقیقت برنامه رادیوئی شما نظیر یک دوست عزیز مرا سرگرم میساخت و اطلاعات مفید و لازمی را بمن میداد ولی چون میدانم که دیگر تمديد این برنامه برایتان میسر نیست این تقاضا را از شما نمیکنم تنها خواهش من اینست که هفته یک و یا چند بار برنامه‌ای از طرف الحمن فرهنگی ایران و انگلیس مانند برنامه الحمن فرهنگی ایران و شوروی از رادیو تهران پخش کنید تا دوستداران فرهنگ انگلیس از وضع فرهنگ این کشور مطلع شده و بآثار نویسندگان پیشین و کنونی آن پی ببرند.

چند هفته پیش نامه‌ای که متضمن نظریات من در باره صدای انگلستان بود بشما فرستادم ولی نمیدانم که این نامه بشما رسیده است یا نه. خواهشمندم جزو برنامه پاسخ بشنوندگان مرا از این امر مطلع سازید.

G. 24.

اداره محترم انتشارات سفارت کبرای انگلستان — تهران.

این جانب ... که مدتی است مرتب برنامه صدای انگلستان را از رادیوی تهران میشنوم لازم میدانم مراتب تشکرات و سپاسگزاری خود را از کارکنان آن اداره که در تنظیم برنامه‌های جالب توجه و قابل استفاده در رادیو کوشش و سعی مینمایند ابراز نمایم. حقیقتاً جای انکار نیست که برنامه صدای انگلستان از هر جهت قابل تمجید و تقدیر میباشد خصوصاً مطالب اجتماعی و اخلاقی و ادبی آن شنیدنی و بنده را بسهم خود شیفته و فریفته نموده است. و در ضمن عرض تشکر خواستم پرسشی را که چندی است مایل بدانستن آن میباشم و متأسفانه تا حال گفتار محسوس و مصدق در موضوع مزبور بدست نیآورده‌ام از آن اداره محترم سؤال نمایم: همان طور که پیدایش جنگ بین المللی ۱۹۱۴ تا ۱۹۱۸ را کشته شدن آرشیدوک فرانساو فردیناند و لیهعهد اطیش در صربستان سبب و علت گردید، جنگ کنونی و عالمگیر را چه چیز باعث و موجب شد. — متمنی است سؤال مزبور را بوسیله رادیو پاسخ و بر سپاسگزاری بنده بیفزایند.

با تقدیم احترامات ...

اداره انتشارات عمومی — بسفارت بریتانیای کبیر — بخش رادیو.

محترماً معروض میدارد: همان طوری که در برنامه مخصوص صدای انگلستان تذکر داده میشود که برای اجرای برنامه مطابق میل شنوندگان انتقادات و پیشنهادها پذیرفته میشود اینک دو پیشنهاد زیرین را مینگارد تا اگر مورد پسند افتاد در برنامه اجرا شود، تمناً میشود اگر قابل اجرا نبود علت آن پاسخ داده شود:

۱— در هفته دوبار ۲۰ دقیقه از برنامه بارکستر کلاسیک ساخته‌های مهیج مصنفین بزرگ با ذکر نام آهنگ و سازنده آن اختصاص داده شود.

۲— داستانها یا گفتارها آن قدر باشد که بیش از ۱۵ دقیقه از برنامه را اشغال نکند و بقیه برنامه بدرخواسته‌های شنوندگان اختصاص داده شود.

ضمناً این نکته را یاد آور میشود که چون بغیر از جمعه ۲۲ دی شنیدن پاسخ پیشنهاد برایم ممکن نیست تقاضا میشود که در بخش سوم رادیو تهران یعنی ۸¼ همان روز که صدای انگلستان شنیده میشود به پیشنهادم پاسخ داده شود و از طرفی صفحات درخواست شده زیرین نیز در همان روز جمعه ۲۲ دی ماه برای اینجانبان نواخته شود: ...

G. I.

لندن اداره محترم مجله روزگار نو.

چون این بنگاه نمایندگی و خبرنگاری جراید ایران و بعضی از جراید خارجی را داشته و در تمام نقاط گیلان دارای شعبات بخش مطبوعات میباشد خواستم خدمتی هم به انتشار آن مجله آبرومند و وزین که در لندن بزبان فارسی منتشر میشود نموده و عهده دار نمایندگی گردم.

اینست بدینوسیله تقاضای نمایندگی آن مجله را در شمال ایران بویژه گیلان را نموده متمنی است در صورت موافقت شرایط و بخشنامه‌های مربوط را ارسال، داشته و فعلاً تا اطلاع ثانوی: پنجاه شماره مجله ارسال دارید. — با تقدیم احترامات فائقه

C. 2.

پیرو نامه شماره یک بعرض میرساند و جواب نامه مارا الاحال ندادید البتّه معلوم است کثرت مشغله بوده است خواهشمندم من بعد رعایت فرموده فوری جواب نامه را بدهید و راپورت مظنه جات کلیه اجناس صادراتی و وارداتی مرقوم دارید و نیز باطلاع میرساند سه فقره مغز بادام بقرار ذیل بحواله آن تجارتخانه حمل لندن شده و اسنادش را هم از بندرات ذیل جهت شما فرستاده اند خواهشمندم بوصول محمولات نامبرده مظنه تلگرافید تا دستور فروش داده شود و البتّه میدانید که هر قدر جدّیت فرمائید که بهتر از سایرین بقیمت خوبی مصرف نمائید توجهات ما بیشتر و در آتیه که محصول امساله را تهیه مینمائیم کلاً جهت شما میفرستیم. زیاده عرض نداریم.

C. 3.

با تقدیم عرض ارادت پیرو نامه شماره ... محترماً اشعار میدارد وصول نامه مورخه دوم جنوری جنابعالی را تأیید— و صورت فروش چهار فقره مغز بادامهای خالصه قم را مرقوم داشته‌اید ثبت محاسبه گردید— مستدعی است همانطور که در نامه‌های قبل تقاضا شده .... لیره تلگرافی برای ما ارسال دارید که تعهد خودمان را در کمیسیون ارز انجام نمائیم و نیز همانطور که وعده فرموده‌اید صورت حساب هم برای ما بفرستید تا بقیته طلب ما معلوم شود که بعهدّه جنابعالی حواله نمائیم کارسازی فرمائید— راجع بمظنه مغز بادام و حمل آن از طریق هندوستان قبل از وصول نامه جنابعالی مقداری موجود داشتیم در کیلو ۱۲ ریال در داخله فروختیم— باز هم در صدد تهیه هستیم انشا الله برای حمل آن اقدام میشود و چگونگی را بعرض میرسانیم و از جنابعالی خواهش داریم که پیوسته از تغییرات بازار مارا تلگرافی مستحضر فرمائید و فکر وجه تلگراف نباشید— مثل اینکه اگر مظنه را تلگرافی بما خبر داده بودید در داخله کشور فروش نمیکردیم— البتّه این نکته را در آتیه کاملاً رعایت فرمائید که مزید امتنان خواهد بود.

دوست محترم عزیز

مرقومه مورخه ۲۵ نوامبر جنابعالی و اصل و سلامت * شما و اهل بیت موجب مسرت بنده گردید اینجانب هم سلامت و مشغول انجام وظیفه هستم. امیداست در آتیبه نزدیک بطوریکه وعده داده‌اید زیارت شما موفق شوم از قرار معلوم متأسفانه کسالت آقای ... مانع از ادامه و انجام مأموریت مشارالیه شده و اخیراً حرکت کرده است شما هم که تشریف خواهید آورد ولی ضمناً بداینکه کار قماش بجای نازک کشیده و مانند سال قحطی مغازه‌های عاملین شرکت مثل دکه خبازان ملو از جمعیت و بهر شخصی بیش از دوسه مטר نمی‌فروشند بنابراین ملاحظه فرمائید اگر بدین ترتیب بگذرد شب عید چه خواهد شد ... باور کنید از انتخاب شما برای این کار قلباً خوشوقت شدم و امیدوارم اقلاً این یک کار که میتوان گفتم تا اندازه‌ای حیویتی است بطور مطلوب انجام گیرد که در نتیجه به نفع طرفین تمام شده و ضمناً باب مناسبات بیشتری فیما بین مفتوح شود.

از اظهار لطف جنابعالی خیلی متشکرم و چون گرفتاریهای خارج و داخل شمارا میدانم لذا مزاحم شما نمیشوم و مزاحم شمارا برای موقع دیگر ذخیره میکنم.

* Would be better سلامتی

آقای محترم نامه شریف دأثر به درخواست اشتراک مجله ... بانضمام مبلغ یکصد و پنجاه ریال واصل گردید. مجله با کاغذ اعلا تقدیم گردید. بهای اشتراک آن برای کسانی که مستقیماً از دفتر مجله دریافت دارند ۱۵۰ ریال است و چنانکه برای اشخاص بفرستیم ۱۷۰ ریال است و اگر بخارج فرستاده شود ۲۰۰ ریال می‌باشد. متمنی است مقرر فرمائید که تتمه بهای اشتراک را از هر نوع که مایل می‌باشند لطف فرمائید.

با تقدیم احترامات

. . .

C. 6.

محترماً زحمت می‌دهد دو بسته بشرح زیر که محتوی ۵ جلد کتاب و وزن هر بسته بقرار زیر است .

۱— بسته اوّل ۱۸۳۷ گرم

۲— بسته دوم ۱۷۸۵ گرم

خواهشمند است پس از دریافت از پست از حیث وزن و تعداد بسته‌ها را رسیدگی ، در صورت اختلاف مراتب اطلاع دهند .

. . .

آقای دکتر آرتور آربری،

دانشمند معظم،

یکت نسخه از کتاب نفیس "An introduction to the History of Sūfism"

تالیف آن استاد محترم که برای شخص اینجانب ارسال فرموده بودند زیارت شد، و مرجع نهایت مسرت و تشکر گردید. بطوریکه درضمن نامه ایکه باآقای . . . مرقوم فرموده بودید من بنده انتظار داشتم که راجع برساله «السوانح فی العشق» در یکی از شما ردهای «روزگار نو» بقلم آن استاد مطالبی به بینم ولی متأسفانه تاکنون زیارت آن نایل نشدام

مقاله کوچکی برای درج در مجله سودمند و زیبایی روزگار نوشته‌ام و بضمیمه یکت عکس تقدیم می‌دارم تا در صورتیکه مقتضی باشد دستور درج آنرا بفرمایند

. . .

NOTES TO TEXT

GR. 1. l. 1. ارسال فرموده بودند — “you had sent”. The *third* person plural is used out of politeness. The subject would be جنابعالی or سرکار. The verb فرمودن will be constantly occurring in these letters. The dictionary meaning of the verb is “to order” in the sense that the Shah, for example, issues an order or royal decree (فرمان). But apart from that restricted use the verb expresses, in a polite way, any action which the context may indicate. ارسال فرمودن is, therefore, a polite alternative for ارسال کردن or ارسال دادن. So, too, بفرمائید means “Please” do something or other—either sit down, or come in, or speak, as the case may be. Thus, “Ask him to come in” when reference is made to someone entitled to respect, would be correctly rendered by خواهش کنید بفرمایند تو rather than by بیایند تو. The noun فرمایش is similarly used. “What can I do for you?” is translated by چه فرمایشی دارید i.e. “What are your instructions?”

The verb can never be used in the first person singular except by the Shah himself, and then only in a *written* proclamation.

که —روزنامه‌ها The word که is used here as if it were the equivalent of the French “qui” or English “which”. Strictly it is *not* the same thing at all. To be grammatically correct the writer should have said روزنامه‌هایی که and the word آنها را, which the grammars would insist on being inserted, is understood.

Cf. note to S 9, l. 2 ; and see GR. 6, l. 1, for the correct use of که.

l. 6. A clumsy sentence : تبریکاترا must be the object of a verb and that verb can only be خواستارم. But what the writer is praying for is not his congratulations, but his friend's شادی etc.

GR. 2. l. 3. Should be به خودتان.

GR. 4. A simple but well written and charming little “New Year” greeting letter. But perhaps—

l. 5. سلامتی should be سلامت, though both are used.

GR. 5. l. 5. Note the idiomatic use of the past participle گفته instead of the subjunctive بگویم. Where two verbs follow one another closely in the same sentence the tendency is to put the first into the participle for the sake of euphony. But the و after گفته is strictly speaking incorrect. The use of کرده without و in the same line is correct. In l. 7 رسیده is used similarly instead of رسد because it is followed by کنید at the end of the sentence.

1. 8. هم pronounced "hamm" means "energy" or "endeavour" and must not be confused with هم (ham) meaning "also".

But the *tashdid* sign has been omitted from هم in this line.

- S. 1. 1. 1. زیارت کردن usually means "to visit"; its conventional meaning of "to receive" is quite common in letters.
1. 4. مراتب literally means "degrees", "particulars". It is used commonly in phrases such as مراتب دوستی as an equivalent of the English word "fact"; so the "fact of our friendship".
- S. 2. 1. 2. نمیتوانم — نخواهم توانست would have been better.
11. 3-5. A most clumsy sentence. Obviously he should have said either "I promise that I shall" or "I hope that I shall"; but *not* "I promise that I hope".
- S. 3. 1. 3. خواهد بود — باشد would have been better.
- S. 4. 11. 1-3. This is the sort of ornate opening in a conventionalized style which the beginner would be well advised to avoid imitating.
1. 6. بتوانستم ought to be followed by a verb such as پیامیم.
1. 8. که is not necessary.
- S. 6. 1. 5. دو ساعت — There should be a و before نیم.
1. 8. ایام عزت etc.—This letter was written many years ago, and this kind of ending has been almost given up nowadays.
- S. 8. Not only a beautifully written letter, but faultless in style: a model of what a Persian letter can be.
- S. 9. 1. 2. "The invitation card which". . . . It would be more usual, and would have been more correct here, to have written کارت دعوتی. (See note to GR. 1, l. 1.)
- S. 10. 1. 2. Better to have written مطبوعات—"The Press". There is no such adjective in Persian as مطبوعاتی.
1. 3. دارند—Plural: out of respect for the gentleman addressed. So—
1. 4. فرمود instead of کرد again out of respect.
- G. 2. 1. 4. کاغذی—Better to have added a را as it is the object of دریافت داشتم.
- G. 4. 1. 1. The word سالنامه is the subject of رسید; the را is, therefore, incorrect. Strictly speaking the relative clause should be که آنرا etc.
- G. 7. 1. 14. هدف really means "target" and so "purpose". But clearly he means "their fate". سرنوشت is the common word for "fate" or "destiny".
- G. 16. 1. 7. مراجعه "get in contact with" (by calling or writing). In the preceding line we have مراجعت = return. Words like مراجعه and اراده have distinct meanings from the alternative Arabic endings in ت. So اراده means will or determination, while ارادت means "regard or affection".

- G. 22. 1. 5. چکیده from چکیدن to distil, so "essence".
نامبرده: is rather out of place here, for nothing has been actually mentioned by name. Also it is ungrammatical: properly speaking the phrase should be مذکور is the obvious word the writer should have used. که نام آن برده شده است.
- C. 1. Quite definitely most of these "Commercial" letters are very far from being models of a good literary Persian style. There are several errors in spelling as of grammar.
1. 2. Note how the را is separated from the 2 words to which it belongs, namely نمایندگی و خبرنگاری
1. 7. The second را is not needed here.
- C. 2. 1. 1. The و has no meaning here. الی حال should be written حال الاحال.
1. 4. The correct plural of بندر (a port) is بندرات not بنادر.
1. 5. There is no such verb in Persian as تلگرافیدن. The usual translation of "to telegraph" is تلگراف کردن.
- C. 3. 1. 2. The verb (میکند) has been omitted after تأیید.
1. 4. The adverb "telegraphically" should be تلگرافاً.
1. 6. که بعهدہ here = برای اینکه (So that).
1. 10. فکر نباشید—a colloquial form of فکر نباشید.
- C. 4. 1. 1. The verb گردید at the end of the sentence applies to واصل also.
1. 6. متر (metre): usually spelt متر.
1. 7. در = "at the rate of" is a wrong use of the preposition. More properly it should be از قرار.
1. 9. حیاتی is an archaic spelling of the word حیاتی (vital) and it has two dots too many!
- C. 6. A communication which shows that a Government Department can occasionally write an illiterate letter!
1. 1. There is no verb to دوبسته.
1. 5. است i.e. "the writer is . . ."
1. 6. There should be a participle (نموده or کرده) after رسیدگی; and there should be a را after مراتب which is the object of the verb دهند.

VOCABULARY

No ordinary word that an elementary student is expected to know is included.

آبرومند reputable	ارسال (داشتن) to send
آیه the future	استفاده advantage, profit
آثار signs ; also literary works	استقامت firmness, constancy
آرزو desire	استنباط deduction, presumption
آرزومند desirous	استعلام asking for information
آزادی freedom	اسلوب style
آزادیخواه freedom-loving	اشتراک subscription
آشنا familiar	اشکالات difficulties
آماده ready	اشعار (۱) notifying ; (۲) poems (plural of شعر)
آن moment	اشغال (کردن) to occupy
	اصرار insistence
ابراز manifest	اعلام (کردن) to make known
اتفاق occurrence	افکار thoughts
باتفاق in company with	اقامت residence
اثر effect, result	اقبال prosperity, good fortune
اجازه permission	الوان colours
اجتماعی social	امانت honesty, security
اجرا putting into effect	امتزاج mingling
اجل most honourable	امتنان gratitude
اجناس goods	امضا signature
احترامات respects	امکان likelihood (پذیر = possible)
احساسات sentiments	انتظار expectation
اختلاط intercourse, friendly talk	انتخاب election
اختصاص (دادن) to specify	انتشار publication
اخلاصمند sincere	انتقاد criticism
اخلاقی moral	اندازه measure ; extent
اخیراً recently	انصافاً justly, fairly
اداره office	انضمام annexure (بانضمام together with)
ادامه (دادن به) to continue	اهمیت importance
ادبی cultural	ایراد objection
ارادت affectionate regard	اینجانب the writer
ارادتمند sincere	
ارز price	بار time (باردیگر once again)

بازدید visit (not necessarily a return visit)

باعث cause

بخش portion

بخشنامه prospectus

بدو beginning

بدهی debt, amount due

بديعه rare

بذل gift, generosity

برج sign of the zodiac, month

برق electricity

برنامه programme

برانداز overthrowing

برانگیختن to cause, to arise

بسته parcel

بسر بردن to pass or spend (time)

بشارت good news

بشردوست humanity loving

بشریت humanity

بقیه remaining, the rest

بلا calamity

بنا (کردن) to build

بنا بود it was expected

بنابرین accordingly

بنگاه firm, corporation

بهره مند enjoying

بیت household

بیکاری leisure

بیم fear, doubt

بیانند unparalleled

پاره torn to pieces

پاسخ answer

پاک clean

پایان end

پخش broadcast, dissemination

پراگنده scattered

پرداختن to pay (with به = to set about, undertake)

پرسش question

پذیرای reception

چیزی گشتن (پی در پی continually) track پی
to be on the look out for (به بردن to find out)

پیرو following on, in continuation of

پیشنهاد proposal

پیل elephant

پیلبان elephant driver

پیوست joined, attached

پیوسته continually

تأخیر delay

تأدیه payment

تأسف regret

تأیید confirmation

تبریکات felicitations

تتمه balance

تجدید renewal

تحمل endurance

تحوّل change

تخصیص (دادن) to allocate

به تدریج by degrees

تدوین compilation

تذکر notification, reminder

تردید doubt, hesitation

ترک abandoning, giving up

تسریع speed

تشکر thanks

تشویق encouragement

تصدیع inconvenience, worry

تصمیم decision

تطبیق verification

تعطیل suspension, closing down

تعداد quantity

تعییق delay	حاجت need
تعهد undertaking	حامل the bearer
تعیین settling, determining	حائز containing, possessing
تغییر change	حتی even
تقاضا request	حدس (زدن) to guess
تقدیر evaluation, appreciation	حذف omission
تقدیم offering, presenting	حمل (کردن) to attribute
تمجید praise	حواله Bank draft
تمدید extension, continuance	
تنبلی laziness	خارجی foreigner
تندرستی good health	خاصه specially
تنظیم organization	خالصه state lands
توجه attention	خانمان family, home
توسط agency	خانواده family
تهیه prepared	خباز baker
تیشه axe	خبرنگاری acting as a correspondent
	خبسته blessed
ثبت registered, entered up	خجل ashamed
	خرسند pleased
جداگانه separate, distinct	خرم happy, pleasant
جالب attracting	خلاص finished
جدّاً seriously, earnestly	خلوص sincerity
جهدّ active endeavour	(کردن) خودداری to refrain
جدید new	درخور befitting, suitable
جرأت dare	
جریان course	داروخانه pharmacy
جراید newspaper (plural)	دانستن to consider
جزو included in	داستان story
جعبه small box or case	دائماً continually, for ever
جلب attraction	دایر به relating to
جلد volume	درخواست petition
جوف the inside of anything	درک attainment
جوفاً enclosed herewith	درگاه court
جويا inquiring after	دریغ withholding, refusal
	دستور instructions
چاپ printing	دکه bench, shop
چاره remedy	دعوت invitation

دلایل proofs, reasons	سپاسگذار grateful
دوستدار friend	سرشار brimful
دوش shoulder	سرگرم amused, entertained
دیدار sight, visit	سرما cold weather
دیار (pl. of دار) regions, districts	سرماخوردگی the common cold
	سروقت punctually
ذات person	سری زدن to “drop in” on
ذخیره store	سعادت prosperity
ذوق taste	سعید auspicious
ذیلاً below	سفارش (دادن) to order, ask for
	سلامت good health
راضی consenting	سلیقه good taste
ردّ (کردن) to reject	سنگین heavy
رسم custom, manner	سواد literacy
(رسم به by way of)	سوز burning (in compounds)
رشته thread	سهم share
رعایت observance, regard for	سیاحت travel
رفع removal, elimination	سیاست politics, diplomacy
رفیق friend	
رقیمه letter	شاداب fresh
روزنامه newspaper	شادمانی } gladness, joy
روش method	شادی }
رهسپار setting off on a journey	شام evening meal
ریشه root	شاهزاده prince
	شجاع courageous
زادن (= زاییدن) to bring to birth	شخصاً personally
زحمت trouble, inconvenience	شرافت honour
زیارت visit; also “to arrive” (of letters or parcels)	شرایط conditions (pl. of شرط)
زیان loss	در شرف on the point of
زیب beauty, adornment	شریفاب having the honour of seeing someone
زیبا beautiful	شرقی eastern
زیرا because	شرمسار ashamed
	شعبه section, branch
سالم in good health	شفیق kind, affectionate
سالنامه almanac	شکایت complaint
ساعی assiduous	شکرگذار grateful
	شمال north

شور ardour, emotion

شورا council

شیفته fascinated

صادرات exports

صادراتی (adj.) for export

صائب true, correct

صحبت conversation, friendly intercourse

صحت health

صحیح true, correct

صدا voice

صدد intention

صرف consumption, spending

صفحه page, gramophone record

صمیم } sincere

صمیمانه }

صمیمیت sincerity

صورت form, list, statement

ضمناً (1) meanwhile ; (2) enclosed

ضمیمه enclosure

طبقه class, category

طبیعت nature

طرف side, direction

طلب claim, demand

طول length

طول کشیدن to last

ظرف space of time, duration

ظهر mid-day

عارض happening (adj.)

عاریه borrowed

عامه the public

عجالتاً for the time being ; meanwhile

عدم lack of, negation of

عرض petition, humble statement

عرضه offering

عریضه a letter (deferential)

عزیمت departure

عظمت greatness

عصر afternoon ; period of time

علاقه attachment ; interest in

علامت signs

علت cause

عمارت building

عمل act, deed

عنوان address

عهد time, period

عهده responsibility (دار عهده responsible)

عید festival

عین در عین حال = at the very same time

غلبه بر conquest (over)

غشردن غنیمت to take advantage of

فارغ at leisure, free

فائقه (fem. of Arab. adj.) highest

فدا sacrifice

فراوان abundant

فرخنده happy, prosperous

فرصت opportunity

فرهنگ education, culture

فریفته charmed, fascinated

فقره item

فیض bounty, favour

فیروزی victory

فیابین mutual

قبض receipt

قبول acceptance

قرار (شدن) to be arranged, agreed

قرار بر established

قربان sacrifice	متأسفانه regretfully
قرین joined to	متذکر (شدن) to remind
قشنگ pretty	متضمن comprising
قطعی absolute	متفق القول in agreement with
قلبی heartfelt	متمنی wishful
قاش piece goods	مجال opportunity
قول word, promise	مجاورت being adjacent to
	مجله magazine
کارسازی payment, reimbursement	مجموع collection
کام desire, wish	محاسبه accounts
کامرانی success	محبت affection
کاملاً entirely, completely	محترم honoured
کامیاب successful	محتوی including, containing
کثرت quantity	محدود limited
کسالت ill-health	محروم deprived of
کشور county	محرومیت deprivation
کشیش priest	محضر presence
کمال perfection	محذور obstacle, objection
	محظوظ delighted
گرامی dear	محکمه court of justice
گرانها expensive, valuable	محموله cargo, load
گرفتاری engagement	محول transferred (from تحویل)
گذرانیدن to spend or pass (time)	محیط environment
گله complaint	مختصر brief
گماشتن to appoint, commit	مخصوصاً especially
گوشه corner	مخلص sincere
	مدت period of time
لحاظ (از) in respect to	مذاکره discussion
لذت pleasure	مرااتب facts, fact of
	مراجعت return
مادی material (adj.)	مراجعه having recourse to
مانع objection (adj. = prevented)	مراسله letter
مانند like	مربوط به connected with
مانند بی unparalleled.	مرتب regular
مایل inclined to	مربوع related to, concerned with
مبادرت (ورزیدن) to "venture to"	مرحمت kindness
متأثر affected, impressed	مريض ill

مزاج health
 مزاحم causing trouble
 مزبور above-mentioned
 مزید increase
 مساعی endeavours
 مسبوق informed
 مستدام perpetual
 مستدعی requesting
 مستقیم direct
 مسرور pleased
 مسلک way, method
 مسلم certain
 مسعود happy, fortunate
 مسئولیت responsibility
 مسیح Messiah
 مشاهدہ witnessing
 مشتاق longing for
 مشغله business
 مشغول busy, engaged
 مصدع importunate
 مصدق authentic
 مصنف author, composer
 مضافات opportunities
 مطالعہ study
 مطلع informed
 معاصر contemporary
 معالجہ medical treatment
 معتدل temperate
 معدہ stomach
 معذرت pardon
 معطلی delay
 معمولی ordinary
 معنوی immaterial
 معین fixed, settled
 مقالة article, treatise
 مقام position, place
 مقتضی expedient

مقدمہ introduction, preface
 مقرر fixed, settled
 مقرون joined, attached
 مقصود object
 ملاقات meeting
 ملت nation
 ملول depressed, sad
 ممکن possible
 مملو full
 مناسبت connection
 منتظر waiting for, expecting
 منصوب nominated, appointed
 مواد matters (pl. of مادہ)
 مؤثر impressive
 موجب cause
 موثقت friendship
 مورد object of, occasion for
 مورخہ dated
 موضوع subject matter
 موفق succeeding in
 موکول postponed
 مولود birthday
 مهارت skill
 مهم important
 مہمان نوازی hospitality
 مہیا ready
 مہیج moving, exciting
 میمون auspicious
 ناقص defective
 ناگزیر unavoidable
 نامہ letter
 ناهار (or نہار) lunch
 نایل attaining to
 نجیب noble
 نسخہ copy
 نطق speech

نظریات views

نظیر equal

نعمت favour

نکته point

نقشه plan

نقطه point

نماینده representation, agency

نواختن to play (music)

نوبه turn

نوع species, human race

پرورانہ نوع cherishing the human race

واردات imports (adj. وارداتی for import)

واسطه means, intermediary

واصل arrived

واقع happening (”turn out“ شدن)

واقعاً actually

واقف aware

وجود existence

با وجود in spite of

وجه price

وداع farewell

ورزیدن to exercise

ورقه sheet of paper

وزراء ministers of state (s. وزیر)

وزن weight (وزین weighty)

وسيله means (pl. وسایل)

وضع } state, condition
وضعیت }

وعده promise

وظیفه duty

وقایع events (s. وقوع)

هدف target

هم سلیک of the same way of thought or life

هم attention, care

یادآوری recalling to mind

یزدان God

یگانه sole, unique

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

Los Angeles

This book is DUE on the last date stamped below.

REC'D LD-URL
ORION
ED/URL MAY 29 '90

MAY 30 1990

QL OCT 18 1993

MAR 10 2003

4 WK DEC 22 1993

4 WK JAN 14 1994
JAN 13 1994

REC'D LD-URL
QL OCT 17 1994

SEP 19 1994

University of California, Los Angeles

006 022 126 4

